

NÁMA HATTA

podzim 2019 • časopis hnutí Hare Krišna

Pánův majestát
Sláva Nejvyšší milosti
Neustále vidět Krišnu
Karma a stěhování duší

Vesmír z pohledu Véd

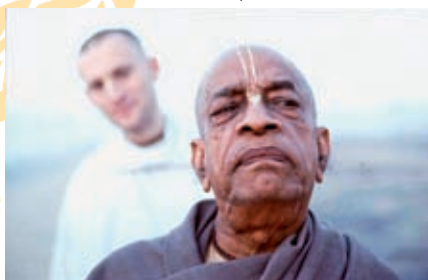
Obsah

SERIÁL

- 4 „What is the Difficulty?“
- Šruta Kírti dás

PŘEDNÁŠKA

- 6 Neustále ve všem
vidět Krišnu
- Šrila Prabhupáda

VĚDA

- 11 Vesmír z pohledu Véd
- Sadápúta dás

ŠÁSTRA

- 17 Śrīmad Bhāgavatam 11.16
- Šrila Vjásadéva

FOTOREPORTÁŽ

- 20 Bhakti Sangama
2019, Ukrajina

VZDĚLÁVÁNÍ

- 22 Psaní 20
- Aruddha dévi dásí

24 FILOZOFIE

- Stručný úvod do indické
filozofie
- bhakta Jan Mareš

28 PŘEDNÁŠKA

- Sláva Nejvyšší milosti
- Gour Góvinda Svámí

30 VZPOMÍNKA

- Setkání Karla Gotta
s oddanými Krišny
- Prija Kírti dás

31 KRIŠNA KATHÁ

- Vénu Gítá - Dokonalost
očí, 4.3
- Šivarám Svámí

35 ZAMYŠLENÍ

- Darwinova teorie
- bhakta Antonín Pavelka

36 ESEJ

- Karma a stěhování duší
- Džalángí dévi dásí

39 ETIKETA

- Pokora a vyhledávání
chyb
- Mahátma dás

40 RECEPT

- Cheesecake
- bhakta Petr Malý

zakladatel-áčárja Śrī Śrīmad A. Č.
Bhaktivédánta Svámí Prabhupáda
Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny

Vydavatel

CENTRUM PRO VĚDESKÁ STUDIA

Lužce 48, Karlštejn 267 18

www.harekrsna.cz

www.harekrsna-luzce.cz

www.govindashop.cz

www.govinda.cz

REDAKTORKA: Džalángí dévi dásí

736 245 446, jalangi@email.cz

SAZBA: Madhu Pandit dás

KOREKTURY: Hémalató Thákurání dévi dásí

PŘEDPLATNE: Íšání dévi dásí

774 919 977, jimkrupicka@cmail.cz

SPOLUPRACOVALI:

BHAKTA BOB VARGA, BHAKTIN DORIS DRIENOVÁ,
INDRADJUMNA SVÁMÍ, BHAKTA JAN MAREŠ,
KADAMBA KÁNANA SVÁMÍ, NITJA LÍLA DÉVI DÁSÍ,
BHAKTA OLDŘICH JANOTA, PRÁNANÁTHA HARI
DÁS, PRAHLÁD NRISINHA DÁS, PUNJA PÁLAKA
DÁS, RÁSABIHÁRI DÉVI DÁSÍ

V časopise jsou použity obrazové
podklady z BBT

Čtvrtletník Náma Hatta, 23. ročník, č. 4

Vydáno na podzim 2019

Registrační číslo MK ČR E 16036

Príspevky na vydávání časopisu
můžete zasílat na adresu vydavatele
nebo na účet časopisu:
2401331184 / 2010

Kde nás najdete

Centrum pro védská studia,
Lužce 48, Karlštejn, 267 18
tel. 311 516 558, 736 107 009
www.harekrsna-luzce.cz

Farma Krišnúv dvůr,
Městečko u Benešova č. 1,
Postupice, 257 01,
tel. 317 796 008, 603 700 512
www.krisnuvdvur.cz

**Hare Krišna centrum
Harinám Mandir,**
Zenklova 107, Praha 8, 180 00,
tel. 603 205 991
facebook.com/harinama.mandir

**Kazatelské centrum
Prabhupád bhavan,**
Durdákova 34, Brno sever, 613 00
tel. 604 472 982, 731 445 474
www.bhavan.cz

Náma Hatta centrum Čakra,
Lutořín 7, Kostelec na Hané,
798 41
tel. 731 154 233

Kazatelské centrum Hari-dhám,
tel. 603 958 447
www.haridham.cz

Farma Nava Gókula,
Skavsko 518, Morkovice-Slížany
tel. 605 732 154
www.gokula.cz

VEGETARIÁNSKÉ RESTAURACE

Góvinda, Soukenická 27, Praha 1
tel. 605 700 872
www.govindarestaurace.cz

Góvinda, Na hrázi 5, Praha 8
tel. 284 823 805
www.govinda-vegclub.cz

Balaráma, Orlická 9, Praha 3
tel. 222 947 365
www.balarama.cz

Góvinda, Husova 464, Benešov
tel: 731 761 831
www.govindabene.cz

Hare Krišna,

nechtěla bych se při psaní úvodníku nějak opakovat a psát o věcech, o kterých jsem se tady již zmiňovala mnohokrát. Ale mám před sebou desátý rok redaktorky tohoto časopisu, a - málo platné - hodně věcí se v životě oddaných prostě opakuje. Jen často za výrazně jiných okolností.

No tak schválně. Většina čtenářů časopis odebírá už docela dlouho a budou s tím patrně pokračovat, i když mě jednou odváne čas. Přesto se toho u nich za tu dobu určitě hodně změnilo. První zasvěcení, druhé zasvěcení, svatby, děti, vnoučata. Praktikování bhakti jógy reálně mění srdce i životy. A Náma Hatta celý ten čas všechny možné životní změny doprovází.

Hodně čtenářů se mi po každém novém čísle ozývá se slovy nadšených díky. Jako kdyby za nimi do jejich postovní schránky přiletěl z duchovního světa samotný Krišna s příběhy o sobě a o svých oddaných. Z časopisu pokaždé čerpají podporu, chuť do duchovního života i povzbuzení.

A radostné reakce a vřelá slova čtenářů jsou naopak ohromnou vzpruhou a inspirací s časopisem pokračovat dál. Kromě toho je tu ale i konkrétní pomoc - překlady a psaní textů, editace, korektury, fotografie, nápady i dobré rady.

A v neposlední řadě jsou to finanční příspěvky štedrých čtenářů a mecenášů. A jen díky tomu - i když samozřejmě je to především Krišnova milost - tu pak můžu zas a znovu psát o dokonalosti vědomí Krišny, o nekonečném soucitu Šríly

Prabhupády, o hloubce filozofie jeho knih a o možnosti předávat tento cenný dar dál. Knižkou, kouskem prasádam, otevřeným srdcem a přátelstvím, oporou v těžkých časech.

Nejlepší kázání je totiž to, když lidé z našeho okolí vidí, že díky společnosti oddaných se i z nás pomalu začínají stávat dokonalé dámy a dokonalí džentlmeni, a přitahováni tou změnou začnou sami dychtivě pátrat po zdroji naší transformace.

A vůbec nejlepší je zkusit jít i za úplně cizími lidmi a říct jim o Krišnovi také. Možná to nebude úplně snadné, ale možná vás Krišna nakonec utopí v oceánu nektaru. Prostě to jenom musíte zkusit. Třeba na Prabhupádův maratón, který už pomalu klepe na dveře.

Odoláte té skvělé výzvě?

Vaše služebnice
Džalángí déví dásí

Zveme vás!

na **středeční program** v Góvindě,
od 18 hodin - Soukenická 27, Praha 1

na **nedělní hostinu** v chrámu Lužce,
od 14 hodin - Lužce 48, Karlštejn

a do dalších chrámů, středisek a restaurací hnutí
Hare Krišna po celé České republice

Musíš se poklonit pořádně!

Každé ráno okolo 11. hodiny začínala masáž Šríly Prabhupády, která trvala asi tak hodinu a půl. Pro dobu masáže neplatila žádná přesná pravidla. Někdy během masáže četl Prabhupádovi jeho tajemník poštu a zapisoval odpovědi, které mu Prabhupáda diktoval. Občas také přicházel jeho editor sanskritu s dotazy, týkajícími se Prabhupádovy ranní překladatelské práce.

Když jsem Prabhupádu jednoho dne masíroval, jeho editor několikrát vešel do místnosti. Poprvé složil svoji poklonu pečlivě. Poté již jen několikrát rychle poklekl, letmo se dotknul hlavou podlahy, spěšně se vztyčil a vzápětí již kladl své otázky. Pak zase odešel z místnosti. Při dalším příchodu v rychlosti sklonil hlavu k podlaze.

„Co je to za tomahawk?“ řekl Prabhupáda káravě, když se editor vztyčil. „Musíš se poklonit pořádně! Tenhle tomahawk je špatně!“ Při vyslovení slova „tomahawk“ zároveň pozvedl svoji pravou paži a mávl s ní nahoru a dolů, jako by máchal sekyrou.

K této události došlo před mnoha lety. Byla to jedna ze situací, kdy Prabhupáda výstižně volil svá slova. Tomahawk se často používá na kácení stromů a sekání břečťanu.

2. března 1975, ISKCON Atlanta, Georgia

Břečťan naší oddanosti je velmi křehký. Při vykonávání služby našemu duchovnímu učiteli můžeme břečťan naší oddanosti snadno poškodit bezmyšlenkovitým máváním sekyrou našeho ega. Být si vědomý Krišny znamená, že si musíme být neustále vědomi toho, co děláme. Nemůžeme si chtít cestu oddané služby zkracovat.

Šrílo Prabhupádo, soucítíte nekonečně se svými žáky. Vaše pokárání pocházela z tohoto nezmírněného soucítí s námi. Když jste viděl, jak někdo z vašich žáků jedná způsobem, který poškozuje břečťan

jeho oddanosti, udělal jste vše, co bylo ve vašich silách, abyste ho napravil. Často jste nám říkal, že oddaná služba je dobrovolná a nikoho nelze nutit, aby se odevzdal Krišnovi. Zároveň jste dělal všechno pro to, abyste nás v našem křehkém stavu povzbudil. Pokud budeme pečlivě naslouchat, tak vaše pokyny uslyšíme. Pokud budeme čist vaše knihy upřímně a pravidelně, budeme jim rozumět bez pochybností.

Sláva Šrílovi Prabhupádovi, nejzkušenějšímu zahradníkovi, který se s láskou stará o břečťan naší oddanosti! Džaja Šríla Prabhupáda!

Cítil jsem, že můj milovaný Guru Mahárádž mě potřebuje

Co budeme dělat?

3. března 1975, ISKCON Dallas, Texas

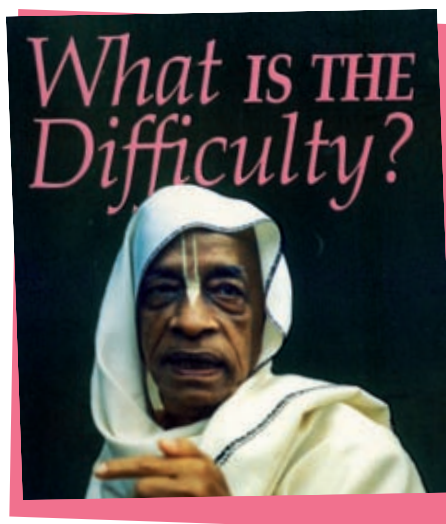
Šríla Prabhupáda cestoval západním světem rychle. V každém chrámu obvykle strávil pouze několik dní, nebo nanejvýš týden. Jedinými místy, která požehnal svojí božskou společností po delší dobu, byla Nová Dvářáká v Los Angeles a Nový Navadvíp na Havaji.

Po dvoudenní návštěvě játry v Atlantě pokračoval Šríla Prabhupáda se svým doprovodem do střediska v Dallasu, kde hodlal pobýt další dva dny. Já jsem byl pohlcný myšlenkami na dohodu, kterou jsem uzavřel s Paramahansou Mahárádžem o tom, že před Prabhupádovým odjezdem do Indie se vrátím ke své ženě a synovi na Havaji. Jedna moje část toužila po útěšnosti společenství, přátelství a lásky, které život hospodáře nabízel. Druhá moje část trpěla vinou za to, že chci opustit svého milovaného Gurua Mahárádže. Bylo pro mě těžké sedávat s rozpolceným srdcem sám v místnosti pro služebnictvo a čekat hodinu za hodinou, den za dnem na Prabhupádovo zavolání. Mé rozrušené smysly mě nutily, abych Paramahansu Mahárádže přiměl jednat.

Rozhodl jsem se, že si pohovořím s Paramahansou v Dallasu, protože to byl chrám, od něhož ten oddaný, který mě měl v Los Angeles vystřídat, pobýval nejbliž. Řekl jsem Paramahansovi, že je čas provést výměnu. Prabhupádova následující zastávka, před odjezdem do Indie, byl Nový York. Cesty do Indie jsem se bál. Ob-

vykle měla za následek mé vážné onemocnění. Chtěl jsem se ujistit, že naše dohoda opravdu platí. Stačilo jen zajistit pro Prabhupádova následujícího služebníka letenku do Nového Yorku a já jsem mohl letět z Dallasu přímo na Havaj.

Toho dopoledne, když jsem energicky masíroval Šrílu Prabhupádu, Paramahansa Mahárádž, tajemník Jeho Božské Milosti, vstoupil do pokoje a složil poklony.

„Šrílo Prabhupádo,“ řekl. „Máme poslat pro vašeho příštího služebníka do Los Angeles? Má přijet už teď, aby nahradil Šrutakírťiho? Máme to zařídit?“

Pro mě to byl okamžik pravdy. S velkou úzkostí jsem očekával Prabhupádovu odpověď. Netušil jsem, co mohu očekávat, ale bylo mi jasné, že stát se může všechno. Bylo zvláštní, kolikrát se o věcech rozhodovalo, právě když jsem masíroval Prabhupádova záda a nemohl jsem vidět jeho výraz na

jeho krásné zlaté tváři. Seděl jsem se zkříženýma nohama za Prabhupádou a energicky jsem masíroval se zatajeným dechem. Mé čekání netrvalo dlouho.

„Nestojím příliš o to, aby mě doprovázel právě tento hoch,“ řekl. „Je příliš náladový. Mihne se kolem nějaká žena a on odejde. A konec. Tím všechno skončí. Je velmi dobrý, je velmi kvalifikovaný. Ale je příliš náladový. Zkříží mu cestu nějaká dívka a bude konec. Odejde pryč.“ „Dobrá, Šrílo Prabhupádo,“ řekl Paramahansa. „Co budeme dělat? Má jet do Indie Šrutakírťi?“

Asi tři sekundy bylo ticho. Jako kdyby Prabhupáda čekal, že něco řeknu já. Nabízel mi volbu. Má rozpolcenost mi nedovolovala mluvit. Při pomyšlení na to, že navzdory svým obavám se dost možná vrátím s milovaným Šrílou Prabhupádou do Indie, mi po zádech stékal studený pot.

„Ano, může jet,“ řekl Prabhupáda. Šríla Prabhupáda mi velmi promyšleně a jemně dával další příležitost k volbě. Mé srdce roztálo. Můj Guru Mahárádž chce, abych jel s ním! Cítil jsem, že mě můj milovaný Guru Mahárádž potřebuje. Díky Prabhupádovi jsem se najednou cítil jako hrdina a statečně jsem souhlasil, že do Indie pojedu. Po zbytek masáže už nikdo nic dalšího neřekl. Paramahansa složil poklonu a odešel z místnosti. Já jsem pokračoval v masírování svého milovaného duchovního učitele, dokud mi nedal pokyn, abych přestal.

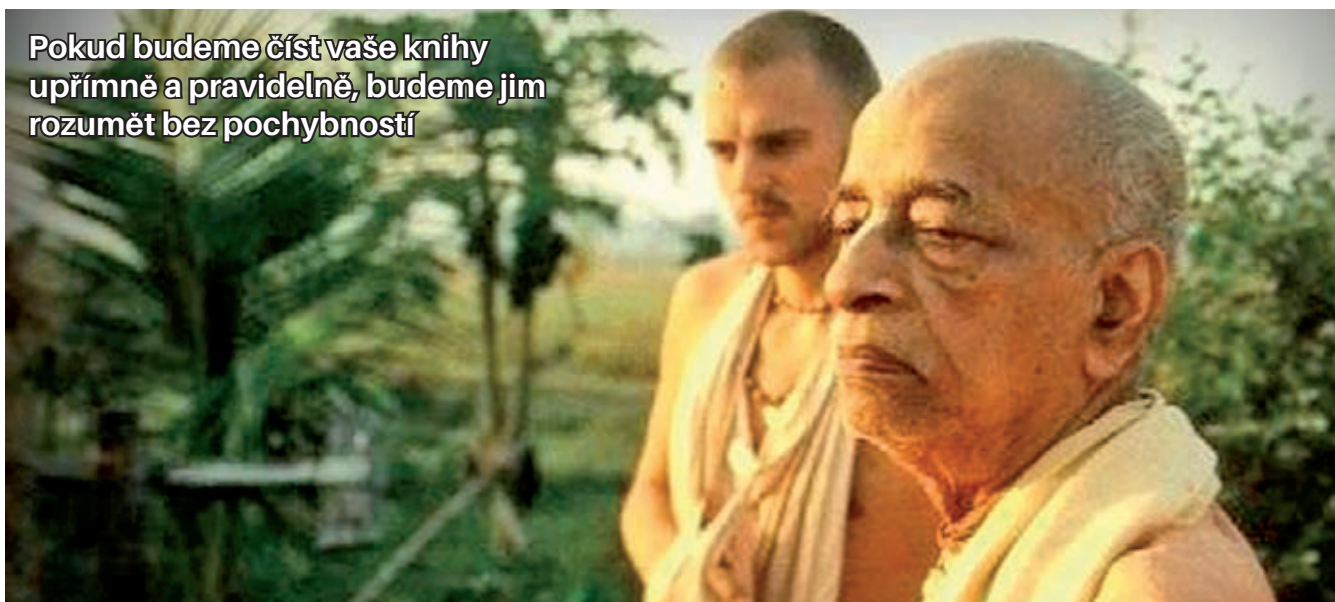
Po návratu do místnosti pro služebnictvo jsme se s mými duchovními bratry od srdce rozesmáli. Hluboko uvnitř jsem doufal, že se tohle stane. Poté, co se Šríla Prabhupáda rozhodl, jsem pocítil nesmírnou úlevu. Odehrálo se něco velmi zvláštního; Šríla

Prabhupáda dal najevo, že mě má rád za svého služebníka! Může se to zdát směšné, ale pro mě to znamenalo opravdu moc. Šríla Prabhupáda nikdy příliš nehovořil o tom, co jsem den za dnem dělal. Stále sloužil Nejvyššímu Pánovi a přijímal všechny situace jako Pánovu milost. Toho dne řekl, že chce, abych jel s ním. Šríla Prabhupáda strávil spoustu času tím, že mě trénoval, a byl s výsledky spokojený. Byl to skvělý pocit. Šríla Prabhupáda mi vždy dával najevo, že moje konání oceňuje, ale toho dne to potvrdil.

Někdy se mě oddaní vyptávají, co je pro prvotřídního osobního služebníka nejdůležitější. Když se

ohlížím zpátky, tak bych řekl, že dobrý služebník neviditelně asistuje tak, že předvídá potřeby svého učitele a obstará je i bez požádání. Dobrý osobní služebník nežádá moc na oplátku, nepotřebuje moc povzbuzování nebo řešit problémy. Dobrý osobní služebník nevyrabí otázky a mluví jen na vyzvání. Dobrý osobní služebník nezkouší manipulovat svého učitele. Dobrý osobní služebník vykonává svoji službu a nezaclání v cestě. Svůj názor vyjádří jedině tehdy, když ho někdo chce znát. Každou otázku pokládá upřímně a s pokorou. Dobrý osobní služebník se nechává ovlivnit svým učitelem a nezasaňuje do učitelova poslání.

Gurudévo, při pomyšlení, že chcete, abych jel s vámi, jsem se cítil fantasticky. Teď pocítuji pouze smutek, protože moje touha nebyla dost silná, abych s vámi zůstal. Šrílo Prabhupádo, každý den nad tím naříkám a trpce si to vyčítám. Jsem ta nejnešťastnější osoba na této planetě. Nikdy jste mě neposlal pryč, a přesto jsem vás opustil. Ve své krátkozrakosti a pomatenosti jsem si myslel, že ve své vapu s námi budete věčně. Prosím, odpusťte mi moji nevědomost. Modlím se, abyste mi ještě jednou udělil svůj daršan. Jsem v pekelném postavení, ztracený a osamělý, neboť nevidím váš úsměv a necítím dotek vašich hedvábných, jemných lotosových nohou.

Pokud budeme číst vaše knihy upřímně a pravidelně, budeme jim rozumět bez pochybností

Je tam daton?

7. března 1975, Nový York, USA

Nespočítal bych všechna ta rána, kdy mě Šríla Prabhupáda míjel cestou do koupelny.

„Je tam daton?“ ptával se.

Když to řekl, věděl jsem, že jsem zapomněl dát do koupelny proutek, aby si mohl vyčistit zuby. Nepoužíval zubní kartáček, ale proutek. Nejlepší byl prou-

tek z nímového stromu. V Indii se dal sehnat snadno. Člověk prostě zašel do krámu a tam jich svazek koupil.

V Novém Yorku se ale takový proutek sháněl obtížně, přesto se mi to vždycky nějak podařilo. Při nákupu bylo důležité se ujistit, že při žvýkání se proutek na konci roztřepeí.

Mým úkolem Prabhupádova osobního služebníka bylo zajistit mu na cestách všechno potřebné pro jeho denní program. Bylo to podivuhodné. Byl stále na cestách, přesto ale dodržoval všechny své standardy, jako kdyby problémy povstávající z přeletů mezi různými časovými pásmy existovaly jen v představách. ☪

Krišna nás učí, jak v sobě probudit vědomí Krišny v praktickém životě.

Nemusíme zanechat svých povinností ani se vzdát všech činností. Měli bychom pracovat s vědomím Krišny. Každý z nás má v životě nějaké zaměstnání, ale s jakým vědomím se k němu stavíme? Myslíme si: „Musím pracovat, abych uživil svoji rodinu.“

Každý bez výjimky pracuje s vědomím, že je potřeba uspokojit společnost, vládu nebo rodinu. Člověk musí mít správné vědomí, aby mohl dělat dobře jakoukoliv práci. Člověk s narušeným vědomím, který jedná jako šílenec, nemůže vykonávat žádnou dobrou činnost. Měli bychom pracovat poctivě, s cílem uspokojit Krišnu. Nemusíme měnit způsob své práce, ale měli bychom si uvědomit, pro koho pracujeme.

NEUSTÁLE VE VŠEM VIDĚT KRIŠNU

Při žádné činnosti, kterou jsme povinni vykonávat, bychom se neměli nechat unášet žádostí, kámou. Sanskritské slovo káma znamená „chtíč“, „žádost“ nebo „smyslový požitek“. Šrí Krišna nám říká, že bychom neměli pracovat pro uspokojení kámy, svého vlastního chtíce. Na této zásadě se zakládá celé učení Bhagavad gíty.

Ardžuna chtěl uspokojit své smysly tím, že se snažil vyhnout bitvě se svými příbuznými, ale Krišna ho přesvědčil, aby konal svoji povinnost pro uspokojení Nejvyššího.

Z hmotného hlediska může vypadat velice zbožně, když se chtěl vzdát svého nároku na království a odmítl zabíjet své příbuzné, ale Krišna s tím nesouhlasil, protože důvodem Ardžunova rozhodnutí bylo uspokojení vlastních smyslů. Není potřeba změnit své zaměstnání nebo činnosti – stejně jako je nezměnil Ardžuna. Je nutné změnit své vědomí. Aby se však mohlo změnit vědomí, je potřeba poznání.

Toto poznání znamená: „Jsem nedílnou částí Krišny, vyšší Krišnou energií.“ To je pravé poznání.

Relativní poznání nás může učit, jak opravit nějaký stroj, avšak pravé poznání znamená znát své postavení ve vztahu s Krišnou. Jsme Jeho částičky a naše radost, která je časově závislá, závisí na celku.

Například moje ruka si může užívat, je-li spojena s tělem a slouží mu. Neužívá si tak, že by sloužila jinému tělu. Jelikož jsme částičkami Krišny, nacházíme radost ve službě Jemu. Každý si myslí: „Nemohu být šťastný, když ti budu sloužit. Šťastný mohu být, jen když sloužím sobě.“ Nikdo ale neví, kdo vlastně je.

Krišna vysvětluje: „Živé bytosti v podmíněném světě jsou Mými věčnými nedílnými částmi. Žijíce podmíněným životem, těžce bojují se šesti smysly, včetně mysli.“ (BG 15.7)

Dřímající vědomí

Dživy neboli živé bytosti se ve styku s hmotným prostředím oddělují od celku. Proto je nutné, abychom se snažili znovu se spojit s Krišnou probuzením vědomí Krišny, které v nás dřímá. Uměle se snažíme zapomenout na Krišnu a žít nezávisle, ale ve skutečnosti to není možné. Snažíme-li se žít nezávisle na Krišnovi, dostáváme se pod vliv zákonů hmotné přírody.

Jestliže si někdo myslí, že na Krišnovi nezávisí, začíná být závislý na Krišnově iluzorní energii, podobně jako na policii je závislý ten, kdo si myslí, že nezávisí na vládě a jejích zákonech. Každý se snaží být nezávislý, a to se nazývá májá, iluze.

Není možné dosáhnout nezávislosti na individuální, společenské, národnostní ani na vesmírné úrovni. Jakmile si uvědomíme, že jsme závislí, získáme poznání. Mnoho lidí dnes usiluje o mír ve světě, aniž vědí, jak návod k míru realizovat. Organizace spojených národů již usiluje o mír mnoho let, a války přesto pokračují.

„Dále jsem, Ardžuno, semenem všeho, co existuje. Není bytosti, ať pohyblivé či nehybné, která by mohla existovat beze Mne.“

(BG 10.39)

Krišna je tedy vlastníkem všeho, je nejvyšším dobrodincem a konečným příjemcem výsledků všech našich činností. My se můžeme považovat za vlastníky plodů své práce, ale to je mylné pojetí. Měli bychom pochopit, že Krišna je konečným vlastníkem plodů veškeré naší práce. V kanceláři mohou pracovat stovky lidí, ale všichni tito lidé vědí, že všechno zisk z obchodu náleží majiteli podniku. Jakmile si pokladník v bance řekne: „Mám spoustu peněz. To všechno patří mně. Vezmu si je domů,“ bude mít potíže.

Jestliže si myslíme, že všechno nahromaděné bohatství můžeme používat pro vlastní smyslový požitok, jednáme na základě kámy neboli chtiče. Když však pochopíme, že všechno, co máme, patří Krišnovi, jsme vysvobozeni. Můžeme v ruce držet tytéž peníze, ale pokud si myslíme, že patří nám, jsme pod vlivem máji. Ten, kdo si je vědom, že všechno náleží Krišnovi, je skutečně moudrým člověkem.

Přijímat jen svůj podíl

Všechno živé i neživé ve vesmíru řídí a vlastní Pán. Člověk by tedy měl přijímat pouze ty nezbytné věci, jež mu byly vyhrazeny jako jeho podíl. Nikdo by neměl přijímat jiné

Živé bytosti v podmíněném světě jsou Mými věčnými nedílnými částmi

věci, věda dobře, komu patří.“ (Śrī Īśopaniśad, Mantra 1)

Toto vědomí Īśāvāsja – všechno náleží Krišnovi – je třeba obnovit nejenom na individuální úrovni, ale i v celé společnosti a na celém světě. Potom nastane mír. Často máme sklon být lidumilní a neso- bečtí a snažíme se přátelit s našimi krajany, příbuznými a se všemi lid- mi na světě – to se však zakládá na mylném pojetí.

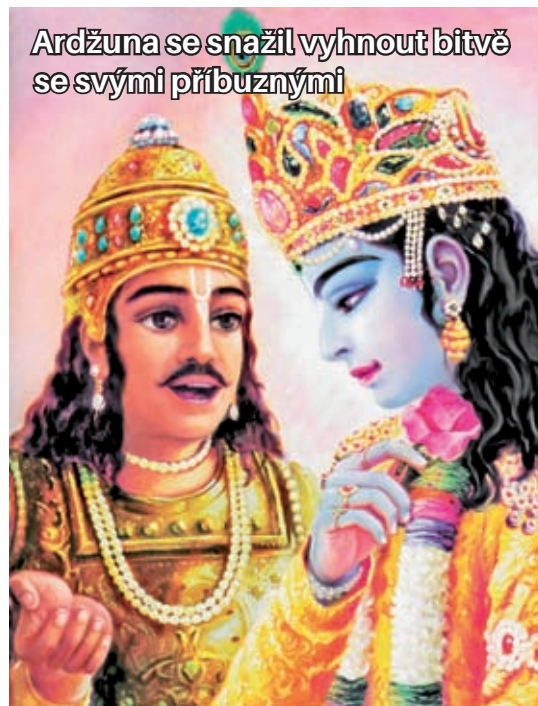
Jediným opravdovým přítelem je Krišna, a chceme-li prospět své rodině, národu nebo planetě, měli bychom pracovat pro Něho. Máme- li na mysli blaho své rodiny, budeme se snažit ze všech jejich členů vychovat oddané Krišny. Existuje mnoho lidí, kte- ří se snaží prospět své rodině, ale bohužel neúspěšně. Nezna- jí pravý problém. Podle Bhága- vatamu by se nikdo neměl stát otcem, matkou nebo učitelem, pokud není schopen vysvobo- dit své děti ze smrti, ze sevření hmotné přírody. Otec by měl mít poznání o Krišnovi a měl by být odhodlán dosáhnout toho, aby jeho nevinné děti, které mu byly svěřeny, nemusely znovu procházet koloběhem rození a smrti. Měl by se snažit vycho- vat své děti tak, aby už nikdy nebyly podmíněny bolestivým koloběhem rození a smrti. Nejdříve ale musí vychovat sám sebe.

Dosáhne-li dokonalosti ve vědo- mí Krišny, může pomoci nejenom svým dětem, ale i celé své spo- lečnosti a národu. Je-li však on sám spoutaný nevědomostí, jak může rozvázat ostatní, kteří mají stejná pouta? Aby někdo mohl vy- svobozovat ostatní, musí být sám vysvobozený. Ve skutečnosti není nikdo svobodný, neboť každý je v zajetí hmotné přírody, ale ten, kdo je odevzdaný Krišnovi, nemůže

být ovlivněn májou. Takový člověk je svobodný. Když se vystavíme slunečnímu světlu, nehrozí nám, že se ocitneme v temnotě. Když se však vystavíme nějakému umělému světlu, může zablikat a zhasnout. Krišna je jako slunce. Kde je Krišna, tam neexistuje temnota nebo nevě- domost. Moudrý člověk, mahátmá, tomu rozumí.

Moudrý člověk

„Jsem zdrojem všech duchovních i hmotných světů. Všechno pochází ze Mne. Moudří, kteří toto dokonale vědí, Mi oddaně slouží a uctívají Mě

z celého srdce.“ (BG 10.8)

V tomto verši je použito slova buddha, které označuje moudrého nebo vzdělaného člověka. Čím se takový člověk vyznačuje? Ví, že Krišna je zdrojem všeho, všech emanací. Ví, že všechno, co vidí, není nic jiného než Krišnova ema- nace. V hmotném světě je pro všechny nejdůležitější sex. Sexuální přitažlivost existuje ve všech živo- čišných druzích a někdo se může zeptat, odkud pochází. Moudrý člověk ví, že tento sklon má i Krišna

a že se projevuje v Jeho vztahu s vradžskými dívkami. Vše, co mů- žeme vidět v tomto hmotném světě, existuje ve své dokonalé podobě také v duchovním světě. Rozdíl je v tom, že v hmotném světě je všech- no ve zvrácené podobě. Krišna má však tyto sklony v čistém vědomí a projevují se duchovně. Ten, kdo o tom získá plné poznání, se stane čistým oddaným Krišny.

„Ó synu Prithy, velké duše, které nejsou poblouzněny, jsou pod ochranou božské přirozenosti. Plně se zaměstnávají v oddané službě, protože vědí, že jsem původní a ne-

pomíjivá Nejvyšší Osobnost Božství. Neustále Mě velebí, s velkou odhodlaností se snaží, klaní se přede Mnou a vždy Mě oddaně uctívají.“ (BG 9.13 – 14)

Kdo je velká duše, mahát- má? Ten, kdo je pod vlivem vyšší energie. Nyní jsme pod vlivem Krišnovy nižší energie. Jako živé bytosti zaujímáme okrajové postavení – může- me se přiklonit buď k jed- né, nebo ke druhé energii. Krišna je naprosto nezávislý, a protože jsme Jeho nedílné částičky, máme také určitou nezávislost. Proto si můžeme vybrat, ve které energii bude- me existovat. Jelikož nevíme o vyšší energii, nemáme jinou mož- nost než setrvávat v nižší energii.

Někteří filozofové prohlašují, že neexistuje žádný jiný svět kromě toho, který právě vnímáme, a že jediným řešením je opustit i tento svět a stát se prázdnotou. To však není možné, protože jsme živé bytosti. Nemůžeme být zničeni jen proto, že měníme svá těla. Dříve, než se vysvobodíme z vlivu hmotné přírody, musíme pochopit, kde je naše skutečné místo a kam máme jít. Jestliže nevíme, kam jít, jedno-

duše řekneme: „Nevíme, co je vyšší a co je nižší. Známe jen to, co je kolem nás. Proto tady zůstaneme a budeme tu dále trčet.“ Bhagavad gítá nás však informuje o vyšší energii a vyšší přírodě.

Změna vědomí

Vše, co Krišna říká, platí navždy; nemění se to. Nezáleží na tom, jaké je naše nynější zaměstnání nebo jaké bylo Ardzunovo zaměstnání – stačí pouze změnit své vědomí. V hmotném pojetí nás řídí vědomí vlastního zájmu, aniž víme, co je naším pravým zájmem. Ve skutečnosti nejednáme podle vlastního zájmu, nýbrž podle zájmu smyslů. Všechno, co děláme, děláme pro

uspokojení smyslů. Toto vědomí je třeba změnit. Místo něho musíme probudit vědomí Krišny, neboť to je v našem zájmu.

Jak? Jak si můžeme uvědomovat Krišnu na každém kroku? Krišna nám to vlastně velice usnadňuje: „Jsem chutí vody, ó synu Kuntí, jsem světlo Slunce a Měsíce, slabika óm ve védských mantrách, jsem zvuk v éteru a schopnost v lidech.“ (BG 7.8)

V tomto verši Krišna popisuje, jak můžeme kdykoliv získat plné vědomí Krišny. Všechny živé bytosti musí pít vodu. Chuť vody je tak dobrá, že když máme žízeň, nezdá se být nic lepšího. Nikdo nedokáže vytvořit čistou chuť vody. Na Krišnu,

na Boha, tedy můžeme myslet, když pijeme vodu. Vodu pijeme každý den, takže vědomí Boha je tu – jak na Něj můžeme zapomenout?

Podobně, vidíme-li někde nějakou záři, je to také Krišna. Z Krišnova těla emanuje původní záře v duchovním nebi, brahmadžjótí. Tento hmotný svět je zastřený. Pravou povahou hmotného vesmíru je temnota, kterou vidíme v noci. Uměle je ozářen Sluncem, odraženým světlem Měsíce a elektřinou. Odkud však toto světlo pochází? Zář Slunce pochází z brahmadžjótí, zářivého třpytu duchovního světa. V duchovním světě není potřeba Slunce, Měsíc ani elektřina, protože všechno zde ozařuje brahmadžjótí. Když však na Zemi uvidíme sluneční záři, můžeme si okamžitě vzpomenout na Krišnu.

Na Krišnu můžeme vzpomínat i při zpívání védských manter, které začínají na óm. Óm, stejně jako Haré Krišna, je oslovením Boha. Óm je také Krišna. Šabdah znamená vibrace, a kdykoliv slyšíme nějaký zvuk, měli bychom vědět, že je to vibrace původního zvuku, čisté duchovní vibrace óm neboli Haré Krišna. Jakýkoliv zvuk v hmotném světě není ničím jiným než odrazem původní duchovní vibrace óm. Na Boha tedy můžeme vzpomínat při zaslechnutí každého zvuku, při pití vody, nebo když vidíme nějakou záři. Dokážeme-li to, kdy potom nebudeme myslet na Boha? To je vědomí Krišny. Tímto způsobem můžeme na Krišnu vzpomínat čtyřicet hodin denně, a Krišna je tak vždy s námi. Samozřejmě, že Krišna je s námi neustále, ale jakmile na to myslíme, Jeho přítomnost je bezprostřední a můžeme ji vnímat.

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra

Maháprasádam

SLADKOSTI • SLANÉ KEŠU • ČIDVA • SMĚS OŘECHŮ A SUŠENÉHO OVOCE

K DOSTÁNÍ:

- v restauraci Góvinda Soukenická, Praha •
- v chrámu ISKCON Lužce •
- online na www.govindashop.cz (pouze pokud objednáváte i jiné zboží z e-shopu) •
- možnost zaslání poštou - samotné maháprasádam objednávejte na e-mailu ss.fm@seznam.cz •

Cesta ke Krišnovi,
kapitola 3, část 1

VEISMÍR

z pohledu Véd

Na první pohled může kosmologie Šrímad Bhágavatamu vypadat jako fantazie. Zde ale uvádíme čtyři možné způsoby, jak jí porozumět.

Zvidává lidská mysl přirozeně touží porozumět vesmíru a postavení člověka v něm. V dnešní době vědci při formulaci kosmologických teorií spoléhají na silné teleskopy a pokročilé počítače. V dřívějších věcích lidé získávali informace z knih tradičního poznání. Například následovníci védské kultury se učili o vesmíru z písem, jako je Šrímad Bhágavatam neboli Bhágavata Purána. Popis vesmíru v Bhágavatamu však moderní studenty védské literatury často mate. Vědec z Bhaktivédántova Institutu, Sadápúta dása, navrhuje rámec pro pochopení popisů v Bhágavatamu, který je v souladu s naší zkušeností a moderními objevy.

Šrímad Bhágavatam předkládá pojetí vesmíru, jehož střed zaujímá

Země. Tato kosmologie vypadá na první pohled cize, ale bližší zkoumání odhalí, že kosmologie Bhágavatamu nepopisuje pouze svět naší zkušenosti, ale také mnohem větší a úplnější obraz vesmíru. Vysvětlím to.

Způsob prezentace Šrímad Bhágavatamu se zcela liší od nám známého moderního přístupu. Ačkoliv „Země“ z popisu Bhágavatamu (Bhú mandala diskovitěho tvaru) může vypadat nereálně, pečlivé studium ukazuje, že Bhágavatam používá Bhú mandalu k popisu nejméně čtyř racionálních a logických modelů: (1) jako mapu zeměkoule v polárním průmětu, (2) jako mapu sluneční soustavy, (3) jako topografickou mapu jihu Střední Asie a (4) jako mapu nebeské říše polobohů.

Čaitanja Maháprabhu poznamenal: „V každém verši a slabice Šrímad Bhágavatamu jsou skryty různě významy.“ (Čaitanja čaritámrita, Madhja 24.318). To je zřejmě pravda, zvláště co se týče kosmologické části Bhágavatamu, a je zajímavé vidět, jak lze některé významy vyzdvihnout a objasnit s odkazem na moderní astronomii.

Má-li jedna struktura představovat několik věcí ve složené mapě, rozporům se nelze vyhnout. Ty však nepředstavují problém, pokud pochopíme základní záměr. Můžeme použít srovnání se středověkými malbami, které zobrazují několik fází příběhu na jednom složeném obraze. Například Masacciův obraz „Daň“ ukazuje svatého Petra ve třech částech biblického příběhu (Matouš 17:24-27). Vidíme ho brát z tlamy ryby peníz, mluvit s Ježíšem a platit výběřčímu daní. Nechat dělat svatého Petra tři věci najednou je z literárního hlediska protikladné,

ale přesto každá fáze biblického příběhu dává sama o sobě smysl. Podobný obraz z Indie ukazuje tři části příběhu o Křišnovi. Tyto obrazy obsahují zdánlivé protiklady, jako jsou zobrazení jedné postavy na různých místech, ale osoba, která příběh zná, tím není vyvedena z míry. Totéž platí o Bhágavatamu, který používá jeden model k zobrazení různých aspektů vesmíru.

Obraz v Bhágavatamu na první pohled

Pátý zpěv Šrímad Bhágavatamu hovoří o nesčetných vesmírech, z nichž každý se rozprostírá uvnitř kulovitého obalu obklopeného vrstvami tvořenými jednotlivými základními prvky hmoty. Ty vyznačují hranici mezi hmotným vesmírem a neomezeným duchovním světem.

Oblast uvnitř obalu se nazývá brahmánda, neboli „Brahmovo vejce“. Obsahuje zemský disk či plochu – zvanou Bhú mandala – která ji přibližně dělí na vyšší, nebeskou polovinu, a podzemní polovinu zaplněnou vodou. Bhú mandala je rozdělena do řady přírodních útvarů tradičně nazývaných dvípy („ostrovy“), varši („oblasti“) a oceány.

Uprostřed Bhú mandaly je kruhovitý „ostrov“ Džambúdvípa s devíti varšami. Ty zahrnují Bhárata varšu, kterou lze chápat v jednom smyslu jako Indii, a v jiném jako celou oblast obydlenou lidskými bytostmi. Ve středu Džambúdvípu stojí kuželovitá hora Suméru, která představuje světovou osu, a na jejím vrcholu se rozkládá město Brahmy, stvořitele vesmíru.

Každé moderní vzdělané osobě toto připadá jako science fiction. Je tomu však skutečně tak? Vezměme v úvahu čtyři způsoby pohledu na popisy Bhú mandaly v Bhágavatamu.

(1) Bhú mandala jako polární průmět zeměkoule

Začneme interpretaci Bhú mandaly jako planisféry neboli mapy zeměkoule v polárním průmětu. To je první model uváděný Bhágavatamem. Stereografický průmět je starobylá metoda zakreslování bodů povrchu koule do bodů v rovině. Tuto metodu můžeme použít k mapování moderní zeměkoule na rovinu – výsledný plochý průmět se nazývá planisféra. Bhú mandalu můžeme také nahlížet jako stereografický průmět zeměkoule. V Indii takové glóbusy existují. V tomto

příkladu je pevninou mezi rovníkem a obloukem pohoří Bhárata varša, která odpovídá velké Indii. Indie je dobře zobrazena, ale kromě několika odkazů na sousední oblasti tento glóbus nepředstavuje reálnou mapu Země. Její účel byl spíše astronomický než zeměpisný. Ačkoliv Bhágavatam výslovně nepopisuje Zemi jako kouli, činí tak nepřímě. Například poukazuje na to, že noc panuje v místě přesně protilehlém tomu, kde je den. Slunce také zapadá v bodě protilehlém tomu, kde vychází. Bhágavatam tedy nepředkládá naivní pohled, že Země je plochá.

Bhú mandalu můžeme porovnat s astronomickým přístrojem zvaným astroláb, populárním ve středověku. U astrolábu představuje výstředně umístěný kruh oběžnou dráhu Slunce – ekliptiku. Země je představována ve stereografickém průmětu na plochý disk zvaný matrice. Kruh ekliptiky a významné hvězdy jsou představovány na dalším disku zvaném síť. Různé oběžné dráhy planet by mohly být také představovány různými disky a ty by při pohledu na přístroj shora byly vidět promítnuté na talíř představující Zemi.

Bhágavatam podobným způsobem představuje oběžné dráhy Slunce, Měsíce, planet a významných hvězd na sériích ploch rovnoběžných s Bhú mandalou. Pohlízet na Bhú mandalu jako na polární průmět je jeden ze způsobů, jak pochopit, že nepředstavuje plochou Zemi.

(2) Bhú mandala jako mapa sluneční soustavy

Zde je další ze způsobů, jak pohlízet na Bhú mandalu, který také ukazuje, že se nejedná o model ploché Země.

Popisy Bhú mandaly se vyznačují rysy, které ji identifikují jako model

V kupoli chrámu Védského planetária v Májápuru bude trojrozměrný model védského vesmíru

sluneční soustavy. V předchozí části jsem vyložil Bhú mandalu jako planisférickou mapu. Nyní ji však budeme brát jako doslovnou plochu. To na první pohled vypadá jako návrat k naivní ploché Zemi, s oblohou tvaru mísy nahoře a podsvětím pod ní.

Učenci Giorgio de Santillana a Hertha von Dechend provedli intenzivní studium mýtů a ústních tradic a dospěli k závěru, že takzvaná plochá Země známá ze starověku původně představovala rovinu ekliptiky – oběžnou dráhu Slunce – a nikoliv Zemi, na které stojíme. Podle nich bylo později původní pochození vesmíru očividně zapomenuto a Země pod našima nohama byla považována za doslovnou plochu. V Indii byla Země v puránských popisech často považována za doslovně plochou. Podrobnosti uvedené v Bhágavatam však ukazují, že jeho kosmologie je mnohem pokročilejší.

Nejen, že Bhágavatam používá model ekliptiky, ale ukazuje se, že disk Bhú mandaly v jistých podrobnostech odpovídá sluneční soustavě. Sluneční soustava je téměř plochá. Slunce, Měsíc a pět tradičně známých planet – od Merkuru po Saturn – obíhají téměř v rovině ekliptiky. Bhú mandala tedy označuje něco plochého, ale nikoliv Zemi.

Jeden udivující rys v popisech Bhágavatam se týká rozměrů. Porovnáme-li Bhú mandalu se Zemí, sluneční soustavou po Saturn a galaxií Mléčné dráhy, Bhú mandala se velmi blíží sluneční soustavě, zatímco se rozměrově naprosto liší od Země a galaxie.

Struktura Bhú mandaly souhlasí s oběžnými drahami planet sluneční soustavy. Porovnáme-li prstence

Mentální spekulace

„A já věřím, že bla bla bla možná bla bla pravděpodobně bla bla bla po stovky tisíc let!!“

Bhú mandaly s oběžnými drahami Merkuru, Venuše, Marsu, Jupiteru a Saturnu, nalezneme několik blízkých souvislostí, které dodávají váhu hypotéze, že Bhú mandala byla záměrně navržena jako mapa sluneční soustavy.

Až do nedávné doby astronomové odhadovali vzdálenost od Země ke Slunci většinou příliš nízko. Zvláště Claudius Ptolemaius, nejvýznamější astronom klasického starověku, tuto vzdálenost a velikost sluneční soustavy významně podhodnotil. Je tedy pozoruhodné, že rozměry Bhú mandaly v Bhágavatam souhlasí s moderními údaji o velikosti oběžné dráhy Slunce a sluneční soustavy jako celku.

(3) Džambúdvíp jako topografická mapa jihu Střední Asie

Džambúdvíp, střed Bhú mandaly, lze chápat jako místní topografickou mapu jihu Střední Asie. Toto je třetí ze čtyř výkladů Bhú mandaly. V planisférické interpretaci Džambúdvíp představuje severní polokouli zeměkoule. Podrobné zeměpisné rysy Džambúdvípu však s geografii

severní polokoule nesouhlasí. Zato souhlasí s částí Země.

Šest vodorovně a dvě svisle umístěná pohoří dělí Džambúdvíp na devět oblastí neboli varš. Nejjižnější oblast se nazývá Bhárata varša. Pečlivé studium ukazuje, že tato mapa odpovídá Indii a přilehlým oblastem jihu Střední Asie. První krokem při tomto ztotožnění je zjištění, že Bhágavatam umísťuje mnoho indických řek do Bhárata varši. Ta tedy představuje Indii. Totéž lze říci o mnoha jejich horách. Bhágavatam

konkrétně umísťuje Himálaje na sever Bhárata varši v Džambúdvípu.

Podrobné studium puránských výkladů dovoluje ztotožnit další pohoří Džambúdvípu s pohořími severně od Indie. Přestože tato oblast zahrnuje jedno z nejpustších a nejhornatějších území na světě, v starodávných dobách byla důležitá. Protíná ji například proslulá Hedvábná stezka. Pohoří Pamír lze ztotožnit s horou Méru a llávrita varšou, čtvercovým územím uprostřed Džambúdvípu. (Všimněte si, že hora Méru v tomto výkladu nepředstavuje polární osu.) Další Purány poskytují více zeměpisných podrobností podporujících tento výklad.

(4) Bhú mandala jako mapa nebeské říše dévů

Bhú mandalu můžeme také chápat jako mapu nebeské říše polobohů (dévů). Jeden pozoruhodný rys Džambúdvípu spočívá v tom, že Bhágavatam popisuje všechny ostatní varši kromě Bhárata varši jako nebeské říše, jejichž obyvatelé žijí desetitisíce let v nepřítomnosti jakéhokoliv utrpení. To vedlo někte-

Kosmologie Bhágavata Purány je pokročilý myšlenkový systém s mnoha vrstvami fyzických i metafyzických významů

ré učence k domněnce, že Indové si představovali cizí země jako nebeské ráje. Bhágavatam se však zmiňuje o barbarech žijících mimo Indii, jako jsou Hunové, Řekové, Turci a Mongolové, o nichž si stěží někdo myslitel, že žijí v ráji. Jedno možné vysvětlení je předpokládat, že Bhárata varša zahrnuje celou zeměkouli, zatímco ostatních osm varš jsou nebeské říše mimo tuto Zemi. Toto pochopení je běžné v Indii.

Nejjednodušší vysvětlení nebeských rysů Džambúdvípu však je, že Bhú mandala měla také představovat říši dévů. Tak jako v případě ostatních výkladů je i tento založen

na skupině vzájemně souhlasných bodů v kosmologii Bhágavatamu.

Nejdříve vezmeme v úvahu obrovské rozměry hor a území Džambúdvípu. Indie je například od severu k jihu údajně dlouhá 108 000 kilometrů (9 000 jódžanů), neboli téměř trojnásobek obvodu Země. Himálaje zase mají být 120 000 kilometrů vysoké.

Lidé ve starověké Indii chodívali na poutní cesty z jednoho konce Indie na druhý a věděli tedy, jak velká Indie doopravdy je. Proč potom Bhágavatam udává tak nereálné vzdálenosti? Odpověď zní, že Džambúdvíp slouží též jako

model nebeské říše, v níž má vše nadlidská měřítka. Bhágavatam tedy popisuje polobohy a ostatní božské bytosti obývající tuto říši s odpovídající velikostí.

Proč by měl Bhágavatam popisovat Džambúdvíp jako část Země i nebeské říše zároveň? Protože mezi nimi existuje spojení. Abychom to pochopili, obraťme pozornost na představu o paralelních světech. Díky siddhi neboli mystickým dokonalostem lze používat vesmírné zkratky. To je vidět na příběhu z Bhágavatamu, v němž mystická jóginí Čitralékhá unesla Aniruddhu z jeho lůžka ve Dvárace a mystickým způsobem ho přepravila do vzdáleného města.

Kromě přemístování z jednoho místa na druhé v běžném prostoru umožňují mystické siddhi cestovat všudypřítomným éterem nebo vstoupit do jiného kontinua. Klasickým příkladem paralelního kontinua je Krišnova transcendentální říše Vrindávan, o které je řečeno, že je neomezeně rozlehlá a existuje paralelně vůči omezenému, pozemskému Vrindávanu v Indii.

Sanskritská literatura oplývá příběhy o paralelních světech. Například Mahábhárata vypráví příběh, jak princezna Nágú Ulúpi unesla Ardžunu, když se koupal v řece Ganze. Ulúpi stáhla Ardžunu nikoliv na dno řeky, jak bychom předpokládali, ale do království Nágú (nebeských bytostí podobných hadům), které existuje v jiné dimenzi.

Mystické cestování objasňuje spojení mezi světem dévů a naším světem. Zvláště vysvětluje, jak je Džambúdvíp jako nebeská říše dévů spojen s Džambúdvípem jako Zemí či její částí. Dvojitý model Džambúdvípu tedy dává smysl z hlediska puránské představy o siddhi.

Govinda
shop

www.govindashop.cz

Soukenická 27
110 00 Praha 1

Vegetariánská
restaurace
Góvinda

pondělí - pátek 11-18
sobota 12-16

Soukenická 27
110 00 Praha 1

www.govindarestaurace.cz

Závěrečné postřehy - vertikální dimenze v kosmologii Bhágvatamu

Po staletí se kosmologie Bhágvatamu zdála většině pozorovatelů nepochopitelná. To přimělo mnoho lidí, aby ji buď šmahem zavrhli, anebo přijali doslovně s bezvýhradnou vírou. Pokud ji přijmeme doslovně, pak nejen že se liší od poznatků moderní astronomie, ale co je důležitější, trpí také vnitřními rozpory i rozporem se zdravým rozumem. Právě tyto rozpory však ukazují cestu k odlišnému pochopení kosmologie Bhágvatamu, v jehož rámci se objevuje jako vědecky pokročilý myšlenkový systém. Rozpory ukazují, že jsou způsobeny překrýváním celistvých výkladů, které využívají stejné části textu k vysvětlování různých představ.

Všechny čtyři výklady, které jsem předložil, si zaslouží být brány vážně, protože každý je podpořen mnoha body v textu, jež se vzájemně shodují a zároveň souhlasí s moderní astronomií. Uplatnil jsem přístup citlivý ke kontextu neboli metodu společných aspektů, kdy má stejná věc v různých souvislostech různé významy. Tento přístup dovoluje maximální koncentraci informací v obrázku či textu, a šetří tak práci umělce či spisovatele. Zároveň to znamená, že dílo nelze chápat doslovně jako model reality v měřítku 1:1, a vyžaduje, aby pozorovatel či čtenář porozuměl různým souvislostem. To může být obtížné, je-li znalost souvislostí v průběhu dlouhých časových období ztracena.

U Bhágvatamu se přístup citlivý ke kontextu ukázal jako zvláště

vhodný díky přesvědčení, že realita je z konečného hlediska avak manasam, mimo dosah hmotné mysli a slov. Z toho vyplývá, že doslovný model reality (1:1) je nedosažitelný, a nabízí se tedy snaha natěsnat co nejvíce významů do nutně neúplného popisu vesmíru. Kosmologie Bhágvata Purány je pokročilý myšlenkový systém s mnoha vrstvami fyzických i metafyzických významů. Spojuje praktické chápání astronomie s duchovními pojetími, a dává tak vzniknout smysluplnému obrazu vesmíru a reality.

Sadápúta dása (Richard L. Thompson, 1947-2008) získal doktorát v matematice na Cornellově univerzitě. Napsal několik knih, například Záhady posvátného vesmíru (Mysteries of the Sacred Universe) 🙏

DAMODARA[®]
Natural Foods

VEGANSKÉ & BEZLEPKOVÉ VÝROBKY

Jsme malá rodinná firma se skromnými počátky a chceme lidem především nabídnout alternativu, co se týče stravování. Vyrábíme vše ručně a s láskou, suroviny vybíráme z přírodních plodin a nesnažíme se uměle prodlužovat jejich trvanlivost. Zároveň reagujeme na obecné zhoršování citlivosti lidí na různé potraviny. V našich výrobcích tudíž nenajdete lepek, cukr, mléko ani žádná nepřirozená vylepšovačla. Vážíme si života ve všech jeho projevech, a naše výrobky jsou proto stoprocentně veganské. Damodara není jen firma, je to komunita stojící na hluboké životní filozofii. Naše dobroty nejsou jen o živinách potřebných pro tělo, jsou pokrmem i pro duši.

NAŠÍ VLAJKOVOU LODÍ JSOU VÝROBKY
Z LUŠTĚNIN, PŘEDEVŠÍM Z HRACHU.

S DAMODAROU SI DÁTE I BOHATOU MÜSLI
SNÍDANI, RYCHLOU OVOCNOU SVAČINKU
ČI SUROVINY OD NÁS VYUŽIJETE PŘI VÁŘENÍ.

www.damodara.cz

PÁNŮV MAJESTÁT

Šrí Uddhava řekl: Můj drahý Pane, jsi bez počátku a bez konce, samotná Absolutní Pravda, neomezená čímkoliv jiným. Jsi ochránce a dárce života, zničení a stvoření všech věcí, které existují.

Můj milý Pane, pro bezbožné osoby je sice těžké pochopit, že se nachází ve všech vyšších i nižších stvořeních, ale ti bráhmanové, kteří jsou skutečnými znalci závěru Véd, Tě uctívají v pravdě.

Prosím řekni mi o dokonalostech, kterých dosahují velcí mudrci, když Tě s oddaností uctívají. Také mi prosím popiš, které z Tvých rozličných podob uctívají.

Ó můj Pane, udržovateli všech, přestože jsi Nadduše živých bytostí, zůstáváš skrytý. Proto Tě Tebou zmatené živé bytosti nevidí, i když Ty vidíš je.

Ó nejmocnější Pane, vysvětli mi prosím své nesčetné energie, které projevuješ na Zemi, na nebi, v pekle i vskutku na všech světových stranách. Pokorně se klaním u Tvých lotosových nohou, které jsou útočištěm všech svatých míst.

Nejvyšší Pán, Osobnost Božství, pravil: Ó nejlepší z těch, kdo se umějí ptát, Ardžuna, jenž toužil bojovat se svými soupeři, Mi na bojišti Kurukšétře položil stejnou otázku jako teď ty.

Ardžuna si na bojišti Kurukšétře myslel, že zabíjení vlastních příbuzných by bylo ohavné bezbožné jednání motivované jen jeho touhou získat království. Od bitvy upustil, neboť si myslel: „Stanu se hubite-

lem svých příbuzných. Všichni zahynou.“ Tak byl Ardžuna ovlivněný světským vědomím.

Tehdy jsem Ardžunu, tygra mezi muži, osvětil logickými argumenty, a tak Mi před bitvou kladl stejné otázky jako teď ty.

Můj milý Uddhavo, Já jsem Nadduše všech živých bytostí, a proto jsem přirozeně jejich dobrodinec a nejvyšší vládce. Jako stvořitel, udržovatel a ničitel všech bytostí se od nich neliším.

Já jsem konečný cíl všech, kdo usilují o pokrok, a jsem čas mezi těmi, kdo uplatňují vliv. Jsem rovnovážný stav kvalit hmotné přírody a jsem přirozená ctnost zbožných osobností.

Mezi věcmi, jež mají vlastnosti, jsem primární projev přírody a mezi velkými věcmi jsem celkové hmotné stvoření. Mezi subtilními věcmi jsem duchovní duše a z věcí, které je těžké si podrobit, jsem mysl.

Mezi Védami jsem jejich původní učitel, Pán Brahmá, a ze všech manter jsem ómkára, složená ze tří písmen. Mezi písmeny jsem první písmeno, „a“, a mezi posvátnými hymny jsem mantra Gájatri.

Mezi polobohy jsem Indra a mezi Vasuy jsem Agni, bůh ohně. Jsem Višnu mezi syny Aditi a mezi Rudry jsem Pán Šiva.

Mezi svatými bráhmany jsem Bhrigu Muni a jsem Manu mezi svatými králi. Jsem Nárada Muni mezi svatými polobohy a Kámadhénu mezi kravami.

Jsem Pán Kapila mezi dokonalými bytostmi a Garuda mezi ptáky. Jsem Dakša mezi praotci lidstva a Arjamá mezi předky.

Můj milý Uddhavo, věz, že mezi démonskými syny Diti jsem Prahláda Mahárádža, svatý pán asurů. Mezi hvězdami a bylinami jsem jejich pán, Čandra (Měsíc), a mezi Jakši a Rákšasy jsem pán bohatství, Kuvéra.

Prosím řekni mi o dokonalostech, kterých dosahují velcí mudrci, když Tě s oddaností uctívají

Můj drahý Pane, jsi bez počátku a bez konce, samotná Absolutní Pravda, neomezená čímkoliv jiným. Jsi ochránce a dárce života, zničení a stvoření všech věcí, které existují.

Jsem Airávata mezi ušlechtilými slony a mezi obyvateli vod jsem Varuna, pán moří. Mezi všemi věcmi, které hřejí a osvětlují, jsem Slunce a mezi lidskými bytostmi jsem král.

Mezi koňmi jsem Učchaišravá a jsem zlato mezi kovy. Jsem Jamarádža mezi těmi, kdo potlačují a trestají, a mezi hady jsem Vásuki.

Ó bezhríšný Uddhavo, mezi nejlepšími z hadů jsem Anantadéva a mezi zvířaty s ostrými rohy či zuby jsem lev. Mezi společenskými stavy jsem čtvrtý, neboli stav odříkání, a mezi třídami podle zaměstnání jsem první, bráhmanové.

Mezi svatými toky jsem svatá Gangá a mezi stojatými vodami jsem oceán. Mezi zbraněmi jsem luk a z těch, kteří vládou zbraněmi, jsem Pán Šiva.

Mezi sídly jsem hora Suméru a mezi neprostupnými místy jsem Himálaje. Mezi stromy jsem posvátný fíkovník a mezi rostlinami jsem ty, jež plodí zrno.

Mezi kněžími jsem Vasištha Muni a mezi vysoce postavenými osobnostmi védské kultury jsem Brihaspati. Jsem Kártikéja mezi velkými vojevůdci a mezi těmi, kdo rozvíjejí vyšší způsoby života, jsem velká osobnost Pán Brahmá.

Mezi oběťmi jsem studium Véd a nenásilí mezi sliby. Ze všech věcí, které očišťují, jsem vítr, oheň, slunce, voda a řeč.

Z osmi postupných stádií jógy jsem konečné stádium, samádhi, v němž je duše zcela oddělená od klamu. Z těch, kdo touží po vítězství, jsem prozirává politická rada a mezi postupy znaleckého rozlišování jsem věda o duši, pomocí níž se rozlišuje duše od hmoty. Mezi všemi spekulativními filozofy jsem rozmanitost vnímání.

Mezi ženami jsem Šatarúpá a mezi muži jsem její manžel, Svájambhuva Manu. Jsem Nárájana mezi mudrci a Sanat kumára mezi brahmačárimí.

Mezi náboženskými zásadami jsem odříkání a ze všech druhů zabezpečení jsem vědomí věčné duše v nitru. Z tajemství jsem příjemná mluva a mlčení a mezi sexuálními páry jsem Brahmá, původní pradžapati.

Z bdělých cyklů času jsem rok a z ročních období jsem jaro. Mezi měsíci jsem Margaširša a z měsíčních domů jsem příznivé souhvězdí Abhidžit.

Mezi věky jsem Satja juga, věk pravdy, a mezi vyrovnanými mudrci

jsem Dévala a Asita. Mezi těmi, kdo rozdělili Vědy, jsem Krišna Dvaipájana Védavjása a mezi učenci jsem Šukráčárja, znalec duchovní vědy.

Z těch, kterým přísluší titul Bhagaván, jsem Vásudéva a ty, Uddhavo, Mě představuješ mezi oddanými. Jsem Hanumán mezi Kimpuruši a Sudaršana mezi Vidjádharý.

Mezi drahokamy jsem rubín a mezi krásnými věcmi jsem kalich lotosu. Mezi všemi druhy trav jsem posvátná kuša a z obětín jsem ghí a další složky získané od krávy.

Jsem štěstěna mezi podnikavými a hazard mezi podvodníky. Ze snášenlivosti jsem odpuštění a dobré vlastnosti těch, kdo žijí v kvalitě dobra.

Jsem tělesná a mentální síla silných a oddané činnosti Mých oddaných. Mí oddaní Mě uctívají v devíti různých podobách, mezi nimiž jsem původní a prvotní Vásudéva.

Mezi Gandharvy jsem Višvávasu a mezi nebeskými Apsarami Púrvačitti. Jsem stálost hor a vůně země.

Jsem sladká chuť vody a mezi zářivými věcmi jsem Slunce. Jsem záře Slunce, Měsíce a hvězd a jsem transcendentální zvuk, který zní v nebi.

Z těch, kdo jsou oddaní bráhman-ské kultuře, jsem Bali Mahárádža, syn Viróčany, a jsem Ardžuna mezi hrdiny. Jsem také zajisté stvoření, udržování a zničení všech živých bytostí.

Jsem funkcemi pěti činných smyslů – nohou, řeči, konečniku, rukou a pohlavních orgánů – i pěti poznávacích smyslů – hmatu, zraku, chuti, sluchu a čichu. Jsem i energie, díky níž každý ze smyslů vnímá svůj příslušný smyslový objekt.

Jsem tvar, chuť, vůně, hmat a zvuk, falešné ego, mahat tattva, země, voda, oheň, vzduch a nebe, živá bytost, hmotná příroda, kvality dobra, vášně a nevědomosti a transcendentální Pán. To vše společně s poznáním jejich indivi-

duálních příznaků a s neochvějným přesvědčením, které je plodem tohoto poznání, představuje Mě.

Jako Nejvyšší Pán jsem základem živé bytosti, kvalit přírody a mahat tattvy. Proto jsem vším a vůbec nic nemůže existovat beze Mě.

I když bych za nějaký čas mohl spočítat všechny atomy ve vesmíru, všechny Mé majestáty, které projevují v nesčetných vesmírech, bych spočítat nedovedl.

Veškerá energie, krása, sláva, bohatství, pokora, odříkání, mentální spokojenost, štěstí, síla, tolerance či duchovní poznání je jen expanzí Mého majestátu.

Stručně jsem ti popsal všechny své duchovní atributy a také neobyčejné hmotné rysy Mého stvoření, které jsou vnímány myslí a definovány různými způsoby podle okolností.

Proto ovládni svou řeč, pokor' mysl, podrob si životní vzduch, usměrni smysly a pomocí očištěné inteligence převzmi kontrolu nad svými rozumovými schopnostmi. Pak už nikdy znovu nepoklesneš na cestu hmotné existence.

Orlická 9 ♥ Praha 3
otevřeno: Po-Pá 11-20
www.balarama.cz

Transcendentalista, který neovládá plně svoje slova a mysl vyšší inteligencí, zjistí, že jeho duchovní sliby, askeze a dobročinnost odtékají tak jako voda z nevytápěné hliněné nádoby.

Osoba se Mi má odevzdat, musí ovládnout řeč, mysl a životní vzduch, a pak pomocí láskyplné oddané inteligence dokonale naplní smysl života. 🙏

Spokojenost jako odříkání

V Bhagavad gítě je zmíněno, že existuje odříkání těla, odříkání mluvy a odříkání mysli. Do odříkání těla patří věci jako skládání úcty starším. V odříkání řeči mluvíme pravdivě. Ale v odříkání mysli je jeden zajímavý bod. Tím bodem, který je zmíněn, je „být spokojený“.

Odkdy je spokojenost brána jako odříkání? Zakoušíme spokojenost jako odříkání? Inu, znamená to, že když máme vše, co k nám přijde přirozeným způsobem, tak nejsme spokojeni. Rozhodně nejsme spokojeni, protože přirozeností mysli je nebyť nikdy spokojená. Potom musíme mysl ovládnout a říct jí „Mysli, buď zticha! Buď spokojená. Tohle máme a vypořádáme se s tím. S tímhle budeme spokojeni. Takže nebudeme plýtvat časem a snažit se získat to či ono. Budeme jednoduše spokojeni s tím, co máme, a jenom se budeme soustředit na Krišnu“. To je v základu to poselství. Buďte spokojeni, abychom se mohli soustředit na Krišnu!

Kadamba Kánana Svámí, 3. října 2018, Camp de Masque, Maurícius, ŠB 1.1.1 🙏

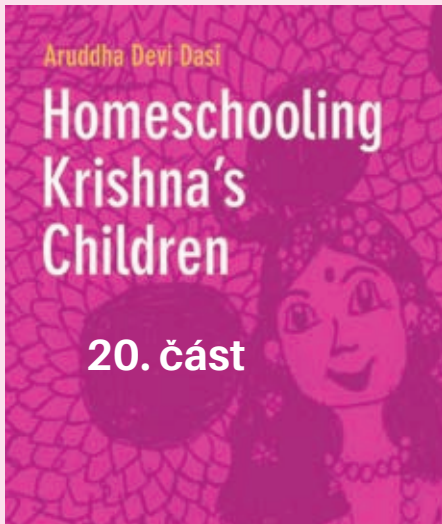

Bhakti Sangama 2019 Ukrajina

Šríla Prabhupáda všechny své následovníky povzbuzoval ke psaní. Říkal, že psaní je jako zpívání (kirtanam), protože nám umožňuje zopakovat si to, co jsme se naučili z písem. Psaní je také kázáním, protože ostatní povzbuzuje, aby přijali vědomí Krišny. „A naši muži, všichni naši muži by měli psát. Jak budeme jinak vědět, že filozofii pochopil? Psaní znamená šravanam kirtanam. Šravanam znamená naslouchat od autority a znovu to zopakovat.“ (Přednáška, 20. června 1975, Los Angeles)

Šríla Prabhupáda řekl, že každý, kdo pozorně naslouchá o Krišnovi, bude o Ném schopný také psát. Autor nemusí mít ani učený původ, ale jeho knihy budou přijaty, protože vycházejí z autoritativních zdrojů. A naopak říkal, že psaní neoddaných učenců žádnou hodnotu nemá. Je to jen žonglování se slovy.

„Přesně jako tyto děti. Máme tady takovou spoustu dětí – oddaných. Není možné, aby rozuměly subtilním filozofickým tématům Bhagavad gíty, ale přesto – díky tomu, že sedí a naslouchají – mohou psát. Chápete? A cokoliv, co takové dítě

PSANÍ

napíše, to je správně.“ (Přednáška, 12. března 1970, Los Angeles)

Tyto citace od Šríly Prabhupády by nás mohly inspirovat, abychom naše děti naučili dobře psát. Psaní přirozeně následuje ze čtení, protože je normální chtít vyjádřit to, co jsme četli, svými vlastními slovy. Psaní dětem pomáhá rozvíjet se ve všech jazykových dovednostech, obzvláště pak ve slovní zásobě, porozumění, pravopisu a logickém myšlení.

Když je dětem kolem devíti, deseti let, můžeme je učit psát za použití knih Šríly Prabhupády. Mohou komponovat eseje o tom, co právě četly, komentovat aktuální události očima šáster nebo jim můžeme zadat k zodpovězení otázku, které přímo vedou k zamyšlení. Prostřednictvím těchto cvičení se učí různá stádia psaní, jako jsou plánování, psaní konceptu, revidování a editování. O pár let později jsou schopné dělat výzkum a rozumět významu alegorii, metafor a protikladů. Měly by být schopné kriticky uvažovat, rozumět textu a poté jej srozumitelně vysvětlit.

Můžeme vyzkoušet různé způsoby, jak naše děti povzbudit ke psaní Krišny si vědomých témat. Zde jsou některé z věcí, které jsem dělala se svými dětmi.

Psaní o Bhagavad gítě

Během domácího vzdělávání mých dětí jsem se doslechla, že Suréšvara prabhu korespondenčně vyučuje Bhakti šástrí kurz pro dospělé. Já mu ale napsala a poprosila ho, jestli by mohl učit Rádhiku Ramana. Souhlasil, a tak jsme se do kurzu zapsali. Suréšvara posílal otáz-

ky psané pro jedenáctiletého chlapce, a když je můj syn zodpověděl, Suréšvara prabhu je opravil a poslal zpátky spolu s komentáři, známkami a spoustou povzbuzení. Kromě obvyklých otázek nám posílal i komplikovanější, které vyžadovaly aplikaci Krišnova učení na reálné životní situace. Pamatuji si jednu konkrétní, která byla založená na druhé kapitole, verších 62 a 63: „Dokončete tento scénář: Abstinent se svými přáteli vejde do baru...“

Rádhiká Ramana napsal dvoustránkový příběh o muži, který se snažil praktikovat duchovní život, ale podlehl pokušení se svými starými přáteli. Ten muž prošel fázemi poklesnutí, které Krišna popisuje v Bhagavad gítě, ale potom se dal znovu dohromady díky dobré společnosti.

Psaní pro časopis Zpátky k Bohu nebo místní noviny

Můj syn byl inspirován psát a díky kurzu Bhagavad gíty získal spoustu sebevědomí. Nakonec Suréšvara prabhu navrhl, aby Rádhiká Ramana psal pro časopis Zpátky k Bohu. Ze začátku to samozřejmě byla velká výzva – editoři mu články vraceli zpátky s žádostí o zásadní přepracování. Psaní pro Zpátky k Bohu bylo velkým krokem a přineslo našemu domácímu vzdělávání úplně novou dimenzi. A také mě to přimělo začít se rozhlížet po dalších příležitostech, kde by mohl publikovat. Místní noviny v Boise měly týdenní náboženský sloupek, ve kterém představitelé různých náboženství mohli prezentovat svou filozofii a svůj pohled na současná témata. Rádhiku Ramana přijali

jako zástupce „Hare Krišna víry“. Ten sloupek pak psal pravidelně každé dva měsíce následující čtyři roky – dokud neodešel z Boise kvůli dalšímu studiu. Byla to úžasná příležitost, jak oslovit lidi, kteří by se jinak vůbec nezajímali. Články byly velmi oblíbené; dostával pochvalné dopisy od čtenářů a povzbuzení od svých univerzitních profesorů.

Psaní divadelních her

Zatímco byl můj starší syn zaneprázdňený s úlohami pro časopis Zpátky k Bohu a místní noviny, můj mladší syn, Gópál, psal jiným způsobem. Jeho styl psaní je přímý, radostný a strhující a měl rád psaní scénářů her, které jsme inscenovali v chrámu. Zaměřovali jsme se na dětské hry, protože jsme zjistili, že jsou pro nás snadným způsobem, jak kázat vědomí Krišny rodičům. Když viděli svoje děti šťastné při této službě hrou, často to v dospělých znovu oživilo touhu sloužit

v chrámu a víc se zapojovat do chrámových programů.

Psaní her je pro dítě těžká práce, ale také je to efektivní způsob, jak se naučit jazyk. Pro Gópála to zahrnovalo přečtení příběhu z písem, jeho shrnutí a přepsání do dialogu a potom editování gramatiky a plynulosti. Všechna ta těžká práce mu nevadila, protože zbožňoval hrani a režírování her se svými kamarády. Pro všechny to byla spousta zábavy.

Moje děti také psaly eseje o nadcházejících festivalech, o dnech zjevení či odchodu našich áčárjů a o návštěvách svatých dhámů nebo národních parků během prázdnin. V raných letech jsem je vybízela k napsání několika vět o narozeninách a na pozvánky pro přátele. Děti z jedné rodiny v Boise, vzdělávající se doma, píšou každý den dopisy Pánu Džagannáthovi, Pánu Baladévovi a Paní Subhadře po snána játre, když jsou nemocní, prosí Je o brzké uzdravení a o milost.

Je důležité pamatovat si, že psaní není něco, co by většina dětí dělala spontánně nebo s chutí, takže ho pro ně musíme udělat zábavným. Trik je v tom, aby mohli psát o věcech, o kterých psát chtějí! Psát hry mého syna bavilo proto, že mohl svou práci vidět předvedenou.

Publikování zpravodaje

Další úkol, který náležel hlavně Gópálovi, bylo vydávání chrámového zpravodaje. Každý měsíc měl pro zpravodaj napsat několik článků o posledních novinkách v chrámu a seznam nadcházejících událostí. Psal také dětský koutek, pro který vytvářel křížovky a různé další Krišny si vědomé hry. Naučil se zodpovědnosti, jak stíhat vše v termínu, a získal praktické zkušenosti s editováním, publikováním, kopírováním a dopisováním.

Psaní pro Krišnu může být nádherná a naplňující služba a my bychom našim dětem měli pomoci to tak i vidět. 🙏

Divadlo vyvolává silné a hluboké emoce

STRUČNÝ ÚVOD DO INDICKÉ FILOZOFIE

Indická filozofie se zabývá stejnými základními problémy zpracovanými v západní filozofii a odpovědi jsou také pozoruhodně podobné. Jejich metody filozofického výzkumu se však liší, stejně jako proces, jímž každá vytváří a rozvíjí své filozofické koncepty.

Indická filozofie konfrontuje metafyziku, etiku, logiku, psychologii a epistemologii jako celek. Každý problém je diskutován ze všech možných pohledů a řešení – aby bylo přijato – musí být uspokojující ve všech jeho aspektech.

Indičtí filozofové používají jazyk, který vzhledem ke svému bohatství specifického popisu a detailu obtížně nachází srovnání. Tento jazyk, spolu s některými koncepty a předměty studia (čas, prostor, prakriti, karma, dharma, išvara, átmá, atd.) společnými mnoha filozofickým systémům, však při bližším zkoumání vykazuje významné rozdíly ve významu. V různých filozofických školách jsou významy slov často značně odlišné, jako kdyby, bez ohledu na používání stejných slov,

mluvily jinými jazyky, které se je třeba naučit a nebýt zmaten rozdíly mezi školami. Bez tohoto úvodu by západní student mohl být zmaten.

Ačkoliv se používají různé metody, konečným cílem většiny indických filozofických systémů, kromě Čarváků (materialismus podobný řeckému epikureismu), je osvobození átmý z podmíněného stavu, a návrat do původního stavu neomezeného štěstí (ánanda). Mókša neboli osvobození je obecně považováno za konečný cíl a nejvyšší dobro.

Védy předepisují čtyři cíle, které člověk musí za svého života následovat: dharma („spravedlnost, náboženský postoj“), artha („blahobyt, úspěšnost“), káma („potěšení, uspokojení smyslů“) a mókša („osvobození“). Ve vaišnavské tradici, a zvláště škole Śrí Čaitanji, existuje pátý cíl, pañčama purušártha, neboli nejvyšší, parama purušártha – préma, láska k Bohu, Krišnovi.

Šest védských filozofických škol

Podle tradiční klasifikace jsou filozofické školy rozděleny do dvou kategorií: ástika a nástika. Tyto

dva pojmy v moderním smyslu znamenají „teistické“ a „ateistické“, zatímco v sanskritské filozofické literatuře označuje ástika toho, kdo věří ve Védy, v život po smrti, a ne jen věří v Boha. Školy Mímánsá a Sánkhja, kde postava Boha stvořitele nefiguruje, věří v autoritu Véd a v nesmrtelnost átmý, a jsou tedy definovány jako ástika. Opakem je výraz nástika, který naznačuje především popření védské autority. Šest hlavních filozofických systémů známých jako šad-daršana (šad = šest, daršana, z kořene drš, znamená „vidět“; jde tedy o šest cest nebo duchovních perspektiv pro realizaci Absolutní Reality) patří do první

skupiny: Njája, Vaišéšika, Sánkhja, Jóga, Mímánsá a Védánta. Tři filozofické systémy patřící do druhé skupiny, nástika, se nazývají Čarvaka, Bauddha (buddhismus) a Džaina (džinizmus).

Aby bylo možné představit pojem daršana západní veřejnosti, nestačí jednoduchý doslovný překlad: neodpovídá pojmem „teologie“ ani „filozofie“ v našich slovnících, protože má mnohem složitější význam. Spolu s teologií a filozofií naznačuje také psychologii, fyziku, výklad védských textů, jazykový rozbor, psycho-fyzikálních postupy, meditaci, dosažení nadpřirozených sil a další věci.

Každý systém, ačkoliv dobře definovaný, autonomní a schopný udělit nejvyšší cíl, má zvláštní charakteristiky, které se v některých ohledech sblíží a často doplňují. Proto jsou tradičně i z ryze didaktických důvodů tyto školy studovány ve skupinách po dvou: Njája a Vaišéšika, Sánkhja a Jóga, Mímánsá a Védánta.

Njája a vaišéšika: logika a fyzika

Založení školy Njája je tradičně přičítáno mudrci Gautamovi. Je autorem realistického filozofického systému založeného z velké části na logice. Hlavní text, na který se odkazuje, je Njája-sútra.

Podle této školy existuje jedenáct předmětů poznání: vlastní já, tělo, smysly a jejich objekty, intelekt (buddhi), mysl (manas), činnost (pravritti), mentální vady (dóša), znovuzrození (prétjá bháva), pocity potěšení a bolesti (phala), utrpení (duhkha) a osvobození od utrpení (apavarga). Cíle života, trvalého štěstí, je dosaženo osvobozením vlastního já (átmá) z pout hmotného těla, smyslů a jejich objektů.

Bhagavad gítá patří ke kanonickým filozofickým textům

Njája dokazuje existenci Boha různými argumenty. Jeden z nejznámějších je: „Všechny věci ve vesmíru jako oceány, hory, Slunce a Měsíc jsou produkty, protože jsou tvořeny částmi. Musí tedy existovat tvůrce.“ Dživa átmá, individuální podmíněné já, nemůže být autorem stvořeného, protože má přístup k omezeným prostředkům, a to jak z hlediska moci, tak poznání. Není v postavení, aby uspořádala do značné míry neznatelné částice hmoty, jako jsou atomy, z nichž se skládá fyzický svět. Stvořitel světa musí být nutně inteligentním duchem obdařeným nekonečnou mocí, poznáním a moudrostí,

schopným udržovat ve vesmíru morální pořádek.

Vznik školy vaišéšika je tradičně přičítán mudrci Kanádovi Munimu. Základní text, na který se odkazuje, je Kanáda sútra. Popisuje prvky přírody: pět fyzických prvků (pañča bhúta) a čtyři jemné prvky, mezi něž řadí duši (átmá) a mysl (manas). Začíná slovy: „Nyní vysvětlíme, co je dharma“, a pokračuje tvrzením, že dharma je nástroj, s nímž člověk dosáhne blahobytu a konečného osvobození (mókša).

Vaišéšika věří v existenci věčné duše (nitja átmá), jejíž existence je bezpříčinná. Nebere v úvahu existenci Boha jako Nejvyššího Stvořitele

le. Za cíl života považuje osvobození átmy od bolesti.

Předmětem jejich studia je fyzika; použité prostředky jsou správným použitím dharmy, což je možné nabýtím dokonalého poznání (vidjá) šesti kategorií světa jevů: substance, vlastnost, jednání, vědomí příslušnosti, osobitost a inherence.

Podmínění átmy je způsobeno nevědomostí (avidjá) a může být odstraněno pouze tím, že se stane zkušenou v duchovní vědě (vidjá), jediném prostředku, který

je schopen trvale obnovit její původní štěstí.

Sánkhja a jóga: psychologie a metafyzika

Založení školy Sánkhja je tradičně připisováno Kapilovi Rišimu. (Existovali dva různí Kapilové a jejich dvě různé školy filozofie Sánkhja. Ateista Kapila je zakladatelem ateistické Sánkhji a druhý je avátar Višnu, tradičně známý jako Kapila Dévahúti putra, zakladatel teistické Sánkhji.) Tato škola psy-

chologické vědy nemá prakticky nic společného s moderní západní psychologií, která se opírá o materialistické ideologické předpoklady, působí výhradně v mentální a tělesné sféře (prakriti), omezuje se na úzké hranice jednoho jedinečného současného života, není schopna překonat bariéry prostoru a času a může přinést pouze zmatené dočasné účinky podléhající změnám a častým, podstatným rozporům, které jsou odpovědné za častá selhání psychiatrických „léků“. Vlastní já zůstává zásadně v nevědomosti ohledně příčin svých duševních poruch a odchylek své vlastní osobnosti.

Založení školy Jóga zvané aštán-ga jóga (osmistupňová) je tradičně přičítáno mudrci Pataňdzalimu Rišimu. Hlavní text, na který se odkazuje, je Jóga sútra. Její první dvě sútry uvádějí: atha jógánušásanam („nyní se bude vyučovat jóga“) a jógaš čitta vritti niródhah („jóga zastavuje činnost mysli“, tj. transcenduje je). Jóga známá na Západě zahrnuje jen dva z těchto osmi stupňů (ášána a pránajáma), a nelze ji proto považovat za cestu seberealizace.

Mímánsá a Védánta: filozofie a teologie

Obě tyto školy se nazývají Mímánsá („vyslychat“, „klást otázky“): Púrva mímánsá („stará“) neboli karma mímánsá, a Uttara mímánsá („svrchovaná“) neboli Védánta.

Založení školy Púrva mímánsá je tradičně přičítáno mudrci Džaiminimu Rišimu. Texty, na kterých zakládá své filozofické předpoklady, jsou součástí Véd zvané karma kánda či karma mímánsá vzhledem k velkému zájmu, který věnují jagji, védské oběti, a důležitosti pojmu apúrva (subtilní energie vytvořená zbožnými činnostmi v minulosti, jejich plod).

Všechny věci ve vesmíru jako oceány, hory, Slunce a Měsíc jsou produkty, protože jsou tvořeny částmi. Musí tedy existovat tvůrce.

Takto šířil kirtan
dokonce i mezi
nedotknutelnými.
Ze svatého jména
a prémy uvil
girlandu a ověncil
s ní celý svět.

*Čaitanja čaritámrita
Ádi Lílá 4.40*

Na rozdíl od ostatních škol kategorie ástika Púrva mímánsá považuje fyzický svět za skutečný a věčně projevený, nepodléhající cyklickým fázím stvoření a zničení. Přiřítá velký význam smyslovému vnímání a má „realistický“ přístup ke všem existenciálním tématům. Nevěří v existenci Boha jako stvořitele, ale spíše zdůrazňuje existenci nesmrtelné átmy a její možnosti být buď spoutána, nebo osvobozena skrze karmu, jednání pod různými hmotnými vlivy (tri-guna: tamas, radžas, sattva). Cílem tohoto daršanu je osvobození, prezentované jako naprosté štěstí a získané odchodem na svarga lóku (nebeské planety, kde osoba prožívá intenzivní hmotné štěstí, ale po vyčerpání zásluh se vrací na střední planety).

Počátek filozofického systému Védánta je přisuzován velkému védskému mudrci Bádarájanovi Rišimu. Nejznámější referenční knihou je Védánta súra, která představuje vrchol a závěr Upanišad (filozofické diskuse o Absolutní Pravdě, představují nejvyšší filozofickou fázi védské literatury) a je oprávněně nazývána „konečný závěr Véd“.

Kanonické texty filozofie Védánta daršana se nazývají prasthána traja, „tři zdroje“: šruti prasthána – Upanišady, smriti prasthána – Bhagavad gítá, a njája prasthána – Védánta súra. Tento systém má mnoho výkladových děl vynikající kvality, které napsali védánta áčárjové („ten, kdo učí vlastním příkladem“, velké osobnosti, duchovní učitelé, často zakladatelé sampradáji), kteří pomocí svých mystických zkušeností a duchovních realizací vypracovali komplexní filozofická pojednání. Škola Védánta je nejbližší tomu, co západní svět nazývá teologie.

Védánta dala vzniknout dvěma velmi důležitým filozofickým školám, životně důležitým a formativním pro náboženské povědomí Indů v průběhu posledních 2 000 let. Tyto dvě školy jsou:

1. škola nirguna brahmanu („duch bez atributů“, Nejvyšší Duch, Brahman jako čistá duchovní energie bez jakékoliv rozlišovací charakteristiky, vlastnosti, podoby, jmen atd.), kterou založil Ádi Šankaráčárja v 8. století n. l. Je monistická a neosobní, jelikož přijímá nerozlišený Brahman jako konečnou a nejvyšší skutečnost,

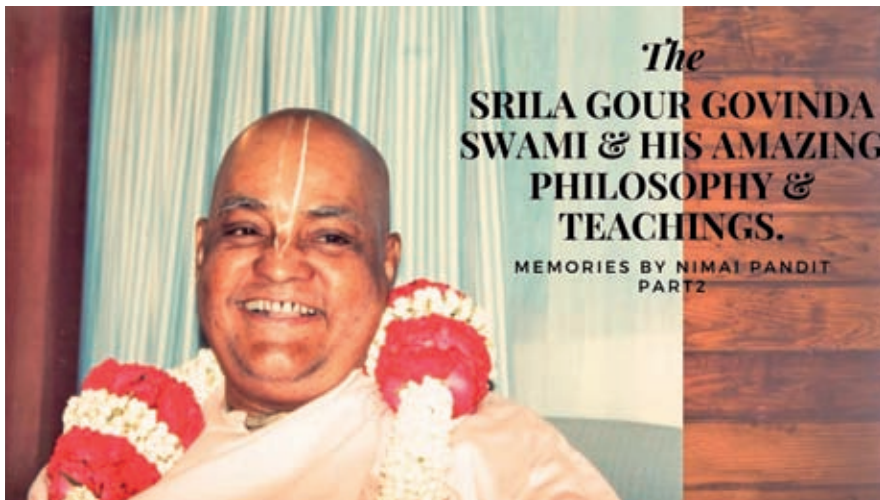
a proto se nazývá Advaita Védánta („nedualistická“) či májáváda (májá: „to, co není“; váda: „učení“; tato škola popisuje jevový svět jako neskutečný, mithjá nebo májá, iluzorní, klamný jako přelud, z tohoto důvodu se následovníci této školy nazývají májávádí).

2. škola saguna brahmanu („duch s atributy“), je osobní a chápe Boha jako Nejvyšší Osobu, konečnou realitu, původ a podstatu Brahmanu a átmy. Na rozdíl od advaity bere v úvahu odkazy na osobní i neosobní rysy Brahmanu uváděné v Upanišadách. Tato škola se rozvíjí ve třech hlavních větvích zvaných višišťa advaita (zakladatelem je Rámánudža), dvaita (zakladatelem je Madhva) a ačintja bhéda abhéda tattva (zakladatelem je Šrí Čaitanja Maháprabhu, jde o takzvaný bengálský vaišnavismus, do něhož se řadí hnutí Hare Krišna).

Obě školy spolu odedávna vedly debaty, což v 19. století vedlo k jisté modernizaci advaita védánty do podoby tzv. neo védánty.

*podle pojednání Matsja-avatára
dáse ACBSP*

Sláva Nejvyšší milosti

*namó bhaktivinódája
sač-čid-ánanda-náminé
gaura-šakti-svarúpája
rúpanúga-varája té*

*„Vzdávám své uctivé poklony
Šrí Šrílovi Saččidánandovi
Bhaktivinódu Thákurovi,
který je ztělesněním energie
Šrí Gaurasundry a velkým
sádhuem v posloupnosti
následovníků Šríly Rúpy
Gósvámího Prabhupády.“*

Šríla Saččidánanda Bhaktivinóda Thákura se narodil 2. září 1838 jako Šrí Kédarnáth Dutta. Zjevil se ve vesnici Ula v západobengálském okrese Nadia v domě svého strýce z matčiny strany, ale dům jeho předků je ve vesnici Čhóti v okrese Kéndrapara ve státě Orissa. Čhóti je *šrípat*, rodný kraj Šríly Bhaktivinóda Thákura, a tam také žil.

Díky požehnání prachem z lotosových nohou Šríly Bhaktivinóda Thákura je toto místo velice svatým, ale většina lidí o něm vůbec nevěděla, ale Bhaktivinódovou milostí se však postupně proslavuje. Čerpaje sílu z těch-

to požehnání, výzkumný učelec, doktor Fakír Móhan Dás, usilovně pracuje na odhalení tohoto místa světa. Bez požehnání Šríly Bhaktivinóda Thákura by takovou práci nemohl nikdo udělat. Šrípada Fakír Móhan Dás se potýká s mnoha odpůrci, ale když pevně vytrvá, zajisté nakonec ustanoví skutečnou pravdu.

Tři kategorie *dajá*

Jaká je ta nejlepší charitativní činnost pro celý svět? Bhaktivinóda Thákura to vyjádřil ve svém měsíčníku *Sajjana-Tosani*: prokazování soucitu živým bytostem – *dajá* – je možné rozdělit do třech kategorií.

Déha-sambandhini-dajá je prokazování milosti materiálnímu tělu živé bytosti skrze příznivé činnosti *sat-karma*. Rozdávání jídla hladovým, podávání léků nemocným, nabízení vody žíznivým nebo poskytování teplého oblečení chudým lidem trpícím zimou je projevem milosti hmotnému tělu. *Manah-sambandhini-dajá* je projevem milosti mysli skrze dávání poznání. A konečně *Átmá-sambadhini-dajá* je projevem milosti duši. To je nejlepší *dajá* ze všech. Takovou milostí je

možné osobu ochránit před jakýmkoliv utrpením hmotného světa tím, že obdrží oddanost k Pánu Krišnovi. Někteří lidé považují za velice příznivé projevení milosti hmotnému tělu. Jiní, kteří jsou vzdělání, přikládají důležitost dobročinnosti pro mysl, ale čistí oddaní Pána jednají ve věčný prospěch živých bytostí kázáním oddané služby.

Projevil nejvyšší formu soucitu

Šríla Bhaktivinóda Thákura projevoval nejvyšší formu soucitu neboli dobročinnosti, ale kolik lidí tomu rozumí? Kolik lidí oslavuje vlastnosti takových vaišnavských sádhů a mahádžanů? Dokonce ani velice vzdělání lidé nerozumí činností vaišnavů. Vidíme, že ti, kteří prokázali nebo prokazují dobročinnost pro tělo nebo mysl, jsou velice oslavováni, ale kdo si všímá slávy těch, kteří prokazují dobročinnost duši? Kolik lidí má duchovní poznání? Kolik lidí realizovalo svou duši? Kolik lidí má tu schopnost duši vnímat? *Sádhuvé a mahádžanové* zasvětili celé své životy vykonávání dobročinnosti ve prospěch duše. Díky jejich milosti obdrželo duchovní vizi mnoho osob. Kdo ale zná a oslavuje tyhle sádhuy a mahádžany? V tomhle materiálním světě o jejich obrovské práci a úsilí nikdo nemluví.

Použil své mocné pero

Šríla Bhaktivinóda Thákura opustil tento svět 23. června 1914. Celý svůj život zasvětil kázání Gaudíja vaišnavismu a duchovního poznání neboli *bhágavata dharmy* – věčnému zaměstnání ve službě Bohu. V Bhagavad gítě je řečeno: *jadá jadá hi dharmasja glánir bhavati bhárata,*

kdykoliv a kdekoliv nastává úpadek náboženského života a začíná převládat bezbožnost, objevuje se samotný Pán Krišna, spolu se svými společníky, aby znovu nastolil zásady náboženství. Thákura Bhaktivinóda je ztělesněním tohoto verše. V tomto věku skepticizmu a neplodného nihilismu zaměstnal své mocné pero, aby znovu ustanovil *sanátana dharmu*, věčné náboženství. Inspirován Gaudíja vaišnavskými áčárji psal jednu knihu za druhou a vyvracel v nich materialistický pohled, založený na nihilismu a ateismu. Pojednáváními o věčných Védách, o civilizaci a vzdělávání osvětlil mnoho podmíněných duší, které zapoměly na svou skutečnou duchovní podstatu. Bez poznání založeném na písmech nelze k *para tattvé*, Svrchované Pravdě, přivést živé bytosti, které jsou přitahovány k jejímu pravému opaku.

Sjednotil učení Gaudíja guruů

Gaudíjští guruové, jako Šríla Rúpa Gósvámí, Šríla Sanátana Gósvámí a Šríla Džíva Gosvámí, vykonali práci duchovních mistrů analýzou Šrímad Bhágavatamu a jeho komentářů. Bhágavatam je esencí věčného védského zvuku a zralým plodem stromu přání védské literatury. Thákura Bhaktivinóda krásně sjednotil učení těchto Gaudíja guruů jednoduchým a hezkým jazykem. Proto je, po šesti Gósvámích, Bhaktivinóda Thákura známý jako Sedmý Gósvámí.

Kráčejte ve šlépějích Šríly Džívy Gósvámího, Bhaktivinóda v roce 1884 znovu obnovil *Višva Vaišnava Sabhu* (Celosvětové sdružení vaišnavů) a kázal védské náboženství – *Upanišady, Védanta Sútru, Šrímad Bhágavatam*, stejně jako život a učení Šrí Čaitanji Maháprabhua.

Jeho syn Šríla Bhaktisiddhánta Sarasvatí Gósvámí Prabhupáda

zdědil jeho skvělé vlastnosti a kázal vznešenou ideologii Gaudíja vaišnavismu po celém indickém subkontinentu, od Himálají až k oceánu a ještě dál.

Největší výzva Šríly Bhaktivinóda

Thákura Bhaktivinóda napsal víc než stovku knih, jak vlastních, tak i komentářů, v angličtině, sanskritu a bengálštině. Bezpočet jeho duchovních písní, pohroužených do transcendentální náklonnosti zrozené z plného odevzdání, odhaluje jeho hlubokou lásku k Pánu Šrí Krišnovi. Tyto písně inspirují lidi všeho druhu, od obyčejných podmíněných duší po velice pokročilé oddané. Jeho knihy devocionálních písní jako *Šaranágati, Gítávalí* a *Kaljána kalpataru* jsou výživou pro duši a zasluhují chválu napříč celou lidskou společností. V tomto věku krátkodobého smyslového požitku a falešného odřikání jsou tyto Bhaktivinódy knihy velkou výzvou pro všechny ty, kteří prahnou po chuti vaišnavské – duchovní – lásky. Kdo si jen dovede představit tu milost, kterou nám tak prokázal?

Naslouchat poselství oddanosti od mahádžanů

Podmíněné duše, které jsou obětmi iluze a opakovaného cyklu rození a smrti, jsou náchylné k chybování. Hmotný svět stvořený Pánem je naše zkušební pole. Na každém kroku tu jsme neustále testováni májovou. Aby osoba v tomto testu uspěla,

musí naslouchat poselství oddanosti od mahádžanů, jako je Šríla Bhaktivinóda Thákura.

Učení Šríly Bhaktivinóda Thákura by mělo být šířeno víc a víc. Pokud vůdci současné společnosti opravdu touží jednat ve prospěch lidstva, měli by toto učení rozvíjet do hloubky a vnitřně se k němu obracet. Prosim, praktikujte toto učení ve svých životech a šířte ho po celém světě. Zajistě to bude všepříznivé a přinese neomezená požehnání Thákura Bhaktivinóda.

„Se stěblem mezi zuby se znovu a znovu modlím, abych mohl život za životem být částíčkou prachu u lotosových nohou Bhaktivinóda Thákura.“

Džaja! Šrí Šríla Saččidánanda Bhaktivinóda Thákura kí džaja!

Toto je překlad části projevu předneseného Jeho Svatostí Gour Góvindou Svámím Mahárádžem 2. září 1993 v Orisse u příležitosti 155. výročí zjevení Šríly Bhaktivinóda Thákura. V tento den bylo na právnické univerzitě Dinabandhu Sahu ve městě Kendrapara pořádáno veřejné setkání, kde byl na jeho počest instalován a odhalen portrét Bhaktivinóda Thákura, prvního absolventa práv ve státě Orissa. 🙏

Naslouchejte
poselství
mahádžanů

Setkání Karla Gotta s oddaným Krišny

Před několika lety se Karel Gott s manželkou setkali v Praze s oddaným z hnutí Hare Krišna. Hlavní roli při tomto setkání sehrál Mandalí Bhadra dás, dlouholetý oddaný a oblíbený kuchař z Góvindy Na Palmovce, který v té době pracoval jako taxikář v Praze.

Jednoho dne se stalo, že se Mandalímu Bhadrovi ozval operátor z dispečinku, že má jet na Václavské náměstí „nabrat“ a odvézt paní, která se dispečerovi do telefonu představila jako Ivana Gottová. Mandalí Bhadra zpozorněl a duchapřítomně se připravil na možnost, že by se třeba mohlo jednat o manželku slavného Karla Gotta. V hudebním přehrávači pustil jemnou nahrávku sladkých bhadžanů v podání Bhaktičáru Svámího a pomalu přijížděl k Václavskému náměstí.

Po přistavení taxíku se otevřely zadní dveře, a světe div se! Do auta nasedá paní Gottová a vzápětí na to z druhé strany přisedá její slavný manžel – Karel Gott!

Manželé Gottovi požádali Mandalího o odvoz domů, do své vily na Bertramce. Jízda probíhala plynule, beze slov, jen s jemným zvukem bhadžanů v pozadí. V jednu chvíli se ze zadního sedadla ozval hlas a Karel Gott se zeptal: „Co je to prosím za hudbu? Kdo to zpívá?“

Následoval dlouhý rozhovor o tématech Indie, karmy, reinkarnace, vegetariánství atd., který pokračoval i poté, kdy taxík přijel na adresu vily Gottových.

Všichni zůstali sedět v autě a ještě dlouze s velkým zájmem diskutovali. Projíždějícím policistům bylo trochu divné, že Karel Gott s manželkou z taxíku nějak dlouho nevystupují, a nabízeli jim gestem svoji pomoc. Karel jim však pokynul, že je vše v pořádku, a tak odjeli. Paní Gottová

se projevila jako velká příznivkyň vegetariánství a vegetariánské kuchyně.

Během rozhovoru Mandalí Bhadra Karlu Gottovi mimo jiné také připomenul jeho koncert z tehdejšího Gottwaldova z roku 1971, kdy za dob „těžké totality“ veřejně zpíval Hare Krišna mahá mantru jako jednu z hudebních ukázek slavného amerického muzikálu Vlasy. Karel si na tuto událost moc nevzpomínal, ale Mandalí Bhadra mu řekl, že se na to může podívat na internetu (na youtube to najdete, když napíšete Karel Gott zpívá Hare Krišna)

„Duše se nikdy nerodí ani neumírá. Nevznikla, nevzniká a nevznikne – je nezrozená, věčná, existuje trvale a odpradávná. Nezahyne, když je zabito tělo.“

Bhagavad gítá 2.20

S úctou
Prija Kírti dás

Vénu gítá

kapitola čtvrtá

část třetí

Dokonalost očí

Když všechny gópi vyslechly tuto přesvědčivou pravdu, rychle si zakryly tváře závoji a hleděly jiným směrem. Jsou v tomto láskyplném shromáždění tak natěsno, že místo aby skryly svou bhávu, daří se jim jen dívat se navzájem do slzami zalitých očí. Nyní, když se zjevil pravý cíl jejich řečí, objevuje se druhý význam slova vaktram, naznačený již dříve. Ačkoliv se vaktram objevuje v množném čísle, může se číst v jednotném. To označuje flétnou zdobenou, lotosovou tvář Šrí Krišny, výlučný cíl touhy gópi.

Gópí, která je známá svým odvážným a otevřeným chováním, pokračuje: „Měly bychom zřetelně zvážít význam slova *nípítam*, abychom se vyhnuly ztrátě toho, čeho si ceníme. *Pítam* znamená pít a *nítaram* označuje čin konaný bez výhrad. Proto bychom se měly plně napít nektaru Měsíce podobné krásy Šrí Krišny, protože jako ptáci čakóra můžeme žít pouze z měsíčního světla vyzařujícího z Jeho Měsíce podobné tváře. Tak jako poutníci, kteří umírají v poušti žízní, přijímají útočiště v oáze, ti, jejichž oči jsou vždy potřeny láskou ke Góvindovi, jistě přijmou Jeho láskyplný pohled, jediný způsob, jak oživit své vyprahlé životy.“

Jedna gópí, vysoce vzdělaná ve všech šástrách a jóga sútrách, s rukama pozvednutýma v gjána múdre, říká: „Sádhana jógy vede člověka k tomu, aby všechny smysly zapojil do služby Nejvyššímu. Postupným ovládnutím smyslů je schopen ovládnout mysl a dosáhnout svrchované dokonalosti v podobě transcendentálního samádhi.

„Džaja Rádhé! Džaja Rádhé!“

To, čeho velcí jógí dosahují po mnoha životech úsilí, s velkým rizikem a s velkým soužením, snadno dosahují gópí ve Vradži.“

Po získání tichého souhlasu gópí pokračuje: „Milé přítelkyně, poslouvejte, prosím, jak to vysvětlím! Samotný pohled na lotosovou tvář Šrí Krišny obdaruje vnímavé živé bytosti *sarvéndrija phalou*, dokonalostí všech smyslů. Pití nektaru Jeho tváře je jistě dokonalostí očí. Ale protože je tento plod *param phalam*, nejvyšší, znamená dokonalost i pro všechny ostatní smysly. Zatímco šástry doporučují mnoho nepřímých alternativ, gópím poskytuje uspokojení pouze tvář Šrí Krišny a nic jiného. Například službami, jako je ovívání a dotýkání se Božstva, lze dosáhnout dokonalosti hmatu. Ale pitím krásy tváře Šrí Krišny je okamžitě a současně dosaženo dokonalosti všech smyslů.“

Tato moudrá slova souhlasně přijaly všechny shromážděné gópí, které zvedaly prašnou bouři hovorů o Krišnovi. Když gópím do očí vnikly částičky těchto zábav, jejich slzy mylně považovaly za příčinu utrpení oční masti – kadžal. Proto se ho snažily pláčem vymýt. Výsledkem bylo ale jen ještě větší utrpení.

Jedna gópí, která dosud mlčela, zvedla sepjaté dlaně podobné čerstvě rozkvetlým poupatům a uctivě oslovila své starší přítelkyně: „Prána přijé! Ó životy mého života, gópí-gana, prosím, dovolte mi, abych vám předložila svůj náhled k vašemu laskavému zvážení. Až vyslechnete, co milostí mé přijí sakhí řeknu, můžete posoudit, zda mám pravdu, či ne.“

Všechny gópí daly této mladé dívce svá požehnání slovy: „Mluv bez obav, nejdražší. Toužíme slyšet, co máš na srdci!“

Mladá gópí začala bez váhání mluvit: „Někdo se může domnívat, že pití pohledu na Krišnovu Měsici podobnou krásu je ten nejvyšší plod. Jak jsem pochopila ze slov mých guruů, v srdcích gópí z Vradži to není ani jedinečná, ani nejvyšší dosažitelná dokonalost.“

Mladé dívky v tom shromáždění okamžitě zareagovaly na toto prohlášení zvednutým obočím a nashpulenými rty. Po ujištění v podobě vědoucího úsměvu od své parama přésthá sakhí gópí pokračovala: „Někdo se pak může zeptat: ‚Co je ten nejvyšší plod?‘ Odpovídám: ‚Nejvyšší dosažitelný plod je pití amrity, nektaru lotosových rtů Šrí Krišny.‘“ Některé gópí okamžitě zdurly, jiné si přetáhly závoje přes oči a některé se začaly chichotat. Celé shromáždění gópí, přestože projevilo různé reakce, začalo jednat jako jedno tělo zmítané směsící výrazů.

„Prosím zvažte výrok šástry, *džitan sarvan džité rasé*: ‚I když si může člověk podrobit všechny ostatní smysly, dokud si nepodrobil jazyk, nedá se říct, že své smysly ovládl. Pokud ale ovládá jazyk, rozumí se, že všechny smysly má plně ovládnuté.‘ (ŠB 11.8.21) Protože je jazyk nejdůležitějším smyslem, je-li podmaněn, pak se všechny ostatní smysly vzdají. Krása tváře Šrí Krišny vypadá jako nektar měsíčního svítu Jeho rtů, a když osoba jazykem ochutnala tuto podstatu, opravdu dosáhla nejvyšší dokonalosti.“

Když celá skupina vyslechla tato slova, pohroužila se do naprostého ticha. Mírný vánek, který byl přítelem těla Šrí Krišny, přinášel Jeho vůni gópím ve snaze utěšit jejich utrpení. Jemně hladil stromy, ale nedokázal jim přinést útěchu a nakonec jen drtil křehké mysli gópí.

S hlasem plným touhy jedna zlatá gópí naříkala: „Ale kde jsme my, nešťastné duše, které nemáme

tento nektar, a jakou naději máme, že nám bude někdy osud tímto způsobem příznivý? Hanba nám! Bez chuti rtů Šrí Křišny je všechno zbytečné!“ Když se její hlas rozplynul do větru, jeho ozvěna zněla na každém listu, květině a liáně. „Ó, hanba nám! Ó, hanba nám!“

Hlasy gópi se zalkly. Nemohly dál mluvit a vstoupily do nevyčerpatelných domén ticha. Slzy lásky jim nejprve ozdobily oči a promísily se s černým kadžalem, který je zdobí a který představuje jejich neustálé vzpomínání na Šrí Křišnu. Proud smutku jejich lásky jim pak ve vodopádech kanul na ňadra a stíral načervenalou kunkumu, která byla jejich vášnivou *anurágou*, zářící jako zapadající slunce. Jejich slzy neměly žádné jiné útočiště než zlatý prach Vradži, který vždy nese barvu gópi bhávy, a tak vytvořily pestrobarevné jezírko, které rychle přeteklo, a nesly naléhavé poselství útěchy Šrí Křišny. Sanátana Gósvámí uvádí, že láska gópi je hluboká jako oceán. Na rozdíl od těch ohromných vod, které uhasí ten největší oheň, účinkem této lásky je spalovat srdce gópi a těch, kteří jsou s nimi ve styku.

Poblíž je slyšet kroky a hlasy. Gópi se uklidňují, upravují si oblečení a suší si mnoho slz ze tváří. Jako nebeské labuté přicházejí dvě starší gópi a nesou na hlavách nádoby s mlékem. Jedna je oblečena do volného bílého sári se zlatými okraji; druhá má šaty barvy papouška. Přicházejí tam, kde stojí gópi, dávají jim požehnání, zatímco dívky se dotýkají jejich nohou a ptají se na jejich blaho.

Jedna z žen, která vypadá jako anděl mateřské lásky, říká: „Viděly jste, dívky, Šrí Křišnu a Balaráma, když dnes odcházeli do lesa, pásli krávy, hráli na flétny a doprovázeli Je Jejich rozverní přátelé?“ Ve sna-

Pití nektaru Jeho tváře je jistě dokonalostí očí

ze skryt své pocity se dívky plaše usmívají a přikyvuji půvabnými hlavami. „Když vidím krásu Jejich tváří, zapomínám na svůj dům, rodinu, děti a krávy. Jak šťastné jsou Jašódá a Róhini, že vždy hledí na Měsici podobnou krásu svých dětí a jejich srdce konejší záře Jejich nektarových úsměvů. Myslím, že pro oči neexistuje vyšší dokonalost než hledět na tváře Šrí Křišny a Balaráma.“ Když mladé gópi slyší tato povzbudivá slova, mateřská láska jejich nadřícených je naplňuje nadšením.

Druhá gópi, opravdový gejzír soucitu k mladým ženám z Vradži, říká: „Když Šrí Křišna a Balaráma hnali krávy, vytvořili s gópy lidský řetěz tak, že se navzájem drželi za oděv. Balaráma držel Křišnovu pítámbaru, Subala svíral Baláiovo modré dhóti, Madhu tahal za Subalův čadar, zatímco Šrídáma držel okraj Bhatova čadaru. Tímto způsobem byl jeden chlapec barevně spojen s dalším v lidském provazu štěstí a zábavy. Tisíc barevných článků tohoto řetězu gópů mávajících oděvy, vese-

lých, tančících, překypujících štěstím, zní v mém srdci ještě teď. Jen pohledte, jak hrají na flétny a vrhají láskyplné pohledy na své matky, když vstupují do lesa Vrindávanu.“

Mladé i starší gópi si představují tu pestrou scénu, jak se tisíce gópů navzájem drží za šaty, společně se smějí a znovu převládá veselá atmosféra. Když starší gópi odcházejí, pohyby rukou zdůrazňují zázrak v podobě Šrí Krišny a Balaráma. Nastává klidné ticho. Gópi se sladce usmívají a začínají spolu hovořit.

Ten klenot mezi nevinnými dívkami, která jako první začala oslavovat Šrí Krišnu a Balaráma, s úsměvem na rtech obarvených plodem bimba, znovu promlouvá: „Drahé přítelkyně, teď když jsme samy, v podobně smýšlející společnosti, dovolte mi říci, co jsem měla na mysli při zmínce o tom verši.“

Všechny ostatní gópi promluvily společně. „Ano, ano, sakhí, řekni nám, co se nachází v nepřístupné jeskyni tvého srdce.“

„Každý ví, že ve Vrindávanu jsou dva králové. Jeden je Nanda Mahárádža a druhý je Vrišabhánu Bábá. Když hovoříme o potomcích těchto králů, vedle Šrí Krišny a Balaráma je další pár.“ Skupina gópí se začne chichotat a dívá se na Šrí Rádhiku, která si v rozpacích zakryla hlavu a odvrátila pohled. „Jedním je Nanda nandana safírové barvy a druhým Vrišabhánu nandiní zlaté barvy. Musím uvádět podpůrné důkazy? Navrhuji, že chcete-li pít podstatu veškeré krásy, dívejte se na tváře Rádhy a Mádhavy, kteří spolu sedí pod stromem přání obklopeni důvěrnými přítelkyněmi gópími. To je svrchovaná dokonalost!“

Gópi, všechny zaplavené štěstím, tleskají a jednohlasně volají: „Džaja Rádhe! Džaja Rádhe!“ Zapomněly

na možnost, že je zaslechnou nadřízení, a jsou ponořeny v blaženosti pohledu na Rádhu a Krišnu. V jejich nesobecké lásce gópi více zajímá vidět Rádhiku se Šrí Krišnou než se s Ním sejít samy. Setkání božského páru je jejich největším štěstím, jejich konečným cílem a uspokojením jejich smyslů.

Gópi zářící krásou čisté lásky k Ním pokračuje: „Jelikož byla zmíněna hra na flétnu vradžéša sutů, můžete se zeptat, jak je možné, že se naše Šrímatí naučila tomuto hudebnímu umění? V rámci odpovědi

se vás zeptám, drahé přítelkyně, od koho se Šrí Krišna naučil hrát na flétnu tak okouzlivoucím způsobem?“ Zatímco gópi unášejí vlny štěstí, říká: „Dokážete si představit, že Ho učili Nanda, Jašódá nebo Jeho starší bratr, mistr ve hře na buvolí roh? Sakhí, určitě jste také viděly, že Góvinda je náchylný k chybám v úsilí vyjádřit své mnohé touhy prostřednictvím svého bambusového vyslance. Tehdy naše Rádhiká žádá o Jeho věnu, špulí své krásné rty a osobně učí guru polobohů.

Ačkoliv Kalánidhi, Šrí Krišna, je velmi pyšný na svou slávu Amora

Vrindávanu, Kalávatí, Šrí Rádha, je Jeho učitelem v umění lásky. Podobně, jako svrchovaná znalkyně písně a tance, je profesorkou všech hudebních věd, mezi nimiž je hra na flétnu jen jedním z oborů. Koneckonců, které z vás gópi neučila tato umění samotná Rádhiká?

Šrí Krišna ve skutečnosti není uprostřed svých hlučných přátel, když ráno krávy vcházejí do lesa. Je velmi chytrý, a tak zůstává poněkud pozadu a volně zaměřuje svou pozornost na gópi. V té době, zatímco hraje na flétnu, hledá v oceánu dívek Šrí Rádhu a vrhá Jejím směrem láskyplný pohled. Rádhiká přemáhá plachost a strach ze svých nadřízených, a na oplátku vrhá kradmý pohled koutkem svých lotosových očí. Myslím, že setkání Jejich očí je jako splynutí Gangy a Jamuny odstraňující všechny překážky nějakého budoucího úžasného setkání.“

Nakloněna ke svým přítelkyním uzavírá: „Sakhí, jestliže uvidíte lotosové tváře Rádhy a Šrí Krišny zdobené králem fléten, jestliže uvidíte výměnu jejich pohledů v pozdních ranních hodinách, jestliže uvidíte částečku prachu zahrnující službu Jejich setkání, ach, mé přítelkyně, nepochybně jste viděly vše. Jistě nezbyvá nic dalšího, co vidět, slyšet nebo poznat. Ó krásné dívky z Vradži, jestli spatříte takový zázrak, vaše životy nepochybně dosáhnou dokonalosti.“

Zatímco gópi tímto způsobem mluví o Šrí Krišnovi, projevují se na tom místě mnohé zázraky. Když jejich krásné oči rozkvetly štěstím, rozkvetly stromy kolem nich; když ronily slzy při vzpomínání na Krišnu, z dutin stromů vytékal med; a když jejich jazyky oslavovaly Jeho vlastnosti, listy ševlely jména Rámy a Krišny. ❀

DARWINOVA TEORIE

A REÁLNÁ PRAXE DARWINISTŮ

Darwinovy myšlenky byly uvedeny na scénu jako teorie zřejmě proto, že on sám měl velké pochybnosti, zda věci skutečně fungují tak, jak je popisuje. Navíc celá prezentace jeho díla byla „spíchnuta horkou jehlou“, protože s podobnými úvahami pracovali i jiní a hrozilo, že bude předstížen konkurencí. V tom případě by se Darwinova teorie jmenovala asi jinak (zřejmě Huxleyova). Tyto zákulisní drby z „vědeckého světa“ nám pomohou udělat si o tom všem patřičný obrázek.

Nicméně Darwinův počin odpověděl první na aktuální otázky doby, jako bylo odstranění starého (bohužel) nefunkčního a zprofanovaného náboženského systému, současně na požadavky novodobých sociálních inženýrů, a stal se základem pro vznik celých filozofických a vědeckých struktur, jež se staly oporou rodící se nové, moderní společnosti.

Jenže to vypadá, že ty jsou poraženy svými vlastními argumenty. Například je známo, že buňka zaujímá kulovitý tvar z té příčiny, že je energeticky co nejméně náročný a umožňuje jí nejlepší vyhlídky na přežití v rámci Darwinova přirozeného výběru. Jak s tím vším bolestně koresponduje vývoj lidské pospolitosti do problémově životaschopného brontosauřího monstra, terorizujícího a devastujícího ovšem zcela zbytečně celou planetu svými nesčíslnými umělými potřebami?

Zdá se, že nad touto neprakticky fungující (a tudíž hříšnou) situací musí něco nebo někdo držet svoji ochrannou ruku. Jinak je celý systém již dávno ke konci odsouzenou mrtvolou.

V odborných kruzích, vědomých si nedostatků a rozporů původní zmíněné koncepce, není ovšem darwinismus dávno příliš populární a filozofové začínají již léta pracovat s motivem tzv. inteligentního plánu. Není jasné, jak rychle si tato snaha o nenápadnou zatačku (do úhlu 180 stupňů) najde cestu do pop sféry obyčej-

ného člověka, poznamenaného důsledky darwinovské doktríny, a stane se oficiálním názorem (i když možná ne přímo teistickým, a tudíž polovičatým).

My ovšem díky misi Hare Krišna nemusíme nikam zatačet, můžeme výrazně pomoci v této společenské ideové transformaci a posunout základní moudro zdravého selského rozumu z éry již našich prapraprababiček na vyšší, kvalifikovanější úroveň. Kde je stvoření, musí být v nějaké podobě i Stvořitel (jinak, kde je konání, musí být i konatel).

Fundované kvalitní informace z vědecké duchovní kultury, zachycené v díle a odkazu zakladatele ISKCONu Šríly Prabhupády, o které je možno se opřít, odpovídají na skutečné otázky týkající se přirozenosti, odpovědnosti a konkrétního nalezeného štěstí lidské bytosti jak individuálně, tak v celospolečenském rozměru. 🙏

Šríla Prabhupáda ve svých knihách odpovídá na otázky týkající se přirozenosti, odpovědnosti i lidského štěstí.

KARMA A STĚHOVÁNÍ DUŠÍ

Dušička profesora Ikebary chycená v hrnečku s pokličkou si před léty zahrála v legendární české komedii Jak utopit doktora Mráčka aneb Konec vodníků v Čechách. Klepáním pokličkou vesele komunikovala s okolním světem a nikdo z protagonistů filmu – a téměř jistě ani z diváků – s tím neměl problém. A proč by také měl mít? Stěhování duší přece existuje...

„**T**o je tvoje karma“, „karma je zdarma,“ nebo „asi se známe z minulého života“. To dnes běžně říkají i lidé, kteří toho tuší o duchovním životě jen málo. To je znamením, že poznání Véd představované v knihách Šríly Prabhupády proniklo do myšlenkových konceptů většinové společnosti. Bohužel jsou tyto informace často jen velice povrchní. A přitom je to tak zajímavé téma. Nejzákladnější poznatky o fungování karmy a převtělování mohou zásadně ovlivnit život každého z nás.

Duše

Pro začátek je třeba chápat základní fakta o samotné existenci duše. To, co dává život tělu člověka nebo

zvířete, JE DUŠE SAMOTNÁ. To je věčná bytost. Vy, já, každý živý tvor. Duše je věčná, nezrozená a existuje od pradávna. Je velice malá – Vědy popisují její velikost jako desetitisícinu konečku vlasu. Přesto je nezničitelná – nedá se vysušit větrem, spálit ohněm ani rozmočit vodou. Její nezničitelnost je založena už přímo v jejím základu a původu. Je totiž nedílnou částí Nejvyšší Duše. A proto – stejně tak jako ona – je plná věčnosti, poznání a blaženosti.

Jenže, jelikož je nekonečně malá, má duše sklon ztotožňovat se s tělem, do kterého na základě své karmy vstoupila. Podobně jako například majitel nejnovějšího kabrioletu. Když pomalu projíždí kolem a dává svůj překrásný vůz na odív, ostatní vidí Hlavně ten kabriolet. A on si také myslí, že všechna jeho velikost a sláva pochází z vlastnictví té překrásné a záviděníhodné věci. Když ale z auta vystoupí, on je nakonec jenom řidičem auta, a ne tím autem samotným, ať už sebeluxusnějším.

Podobně se čistá duše ztotožňuje i se svým tělem. Myslí si, že je muž, žena, Čech, Rus, Američan. Přijímá nebo si i sama sobě zadává nejrůznější úkoly týkající se jejího materiálního života. Na skutečnou podstatu vlastní existence přitom zapomíná.

Ztotožňování se s tělem

Přirovnáme-li čistou duši k čirému světlu, nejrůznější hmotná podmínění jsou jako barva, kterou je žárovka natřena. Červená, modrá, zelená. Světlo, které nakonec vidíme, je obarveno pokrývkou na skle – čiré světlo se změní podle nátěru. Stejně tak čirá duše, která je ve všech životních druzích – v člověku, slonu i mravenci – stejná, se navenek projevuje v závislosti na hmotném podmínění a na ztotožňování se s ním. A naopak. Čím méně se duše s tímto hmotným pokrývkou identifikuje na základě pochopení, že NENÍ toto tělo, tím více své podmínění PŘESAHUJE = TRANSCENDUJE. Na transcendentální úrovni pak může jednat na úrovni duše. Jednat jako duše, protože jí také JE.

Pochopit to a přestat se ztotožňovat s tělem, k tomu je nápomocné vzdát se věcí, které kvůli požitku smyslů stahují vědomí živé bytosti na tělesnou úroveň. Tyto věci jsou definovány ve čtyřech regulativních principech, které adeptům duchovního života doporučil Šríla Prabhupáda, zakladatel hnutí Hare Krišna. Dodržováním těchto principů se můžou v maximální možné míře vyvarovat hrubého pokrytí kvalit vášně a nevědomosti. Jak říká kniha Čaitanja čaritámrita (Cc, Ádi líla 5.87), kvalitami přírody nejsou ovlivněni ti, kdo odevzdali svou inteligenci Nejvyššímu Pánu a upřeli ji na Něj.

V čistém stavu vědomí může duše pochopit, že nepatří do hmotného světa, ale do duchovního. A že záleží jen na její touze, kam půjde dál. Stane-li se totiž tělo neobyvatelné – vlivem nemoci, nehody nebo vyřazením některé životní funkce například vlivem toxických látek – potom se duše, která nikdy neumírá, přemístí do nového těla. A kam to bude, o tom rozhoduje vědomí v okamžiku smrti.

Stěhování duší

Tak jako vtělená duše přechází z dětství do mládí a stáří, stejně tak přechází v okamžiku smrti do těla jiného. Které to bude, je manifestací touhy duše v dané chvíli – v okamžiku přechodu. A po čem v okamžiku smrti touží, to je zas výsledkem myšlenek a činů v průběhu života. Kdo se chce například žít masem a krví, dostane v příštím životě třeba tělo tygra. Kdo chce jen spát a spát, může být medvědem. Kdo pochopí, že je duše a že pobyt v hmotném světě je jen tragický omyl, může zatoužit po návratu zpět do duchovního světa. Zpátky domů, zpátky k Bohu.

Kdo to nepochopí, bude se bez konce rodit a umírat v nesčetné životních druzích, od mikroba po slona, od démona po poloboha. Volba je jen na něm. Přitom možností, jak si vybrat správně, má živá bytost nepře-

Na transcendentální úrovni pak může jednat na úrovni duše

berně. Zejména v dnešní době. Vědomí Krišny se šíří po celém světě jako požár a lidí, kteří se s ním ještě nesetkali, je čím dál tím méně. Otázkou zůstává, chce-li si člověk vzít, co mu nabízí. Chce-li se chytout záchraněho lana. Nebo naopak zůstat ve své bublině s nápisem: „Nemám čas! A vůbec mě to nezajímá!“

Karma

Každý čin má svůj následek. Dobrý čin dobrý následek a naopak. Za milióny životů duše nasbírala miliardy reakcí a ty k ní neodvratně přicházejí. Když zloděje při krádeži nikdo nechytne, může si před světskou spravedlností vyskat. Zákony karmy ale neobelstí. Svědek všech činů sídlí v srdci každého v podobě Nejvyšší Duše – Paramátmý. A ona se dívá, pořád. I když na ni někdo nevěří. Její přítomnost lze někdy zakoušet v podobě výčitek svědomí.

Souhrn zbožných a bezbožných reakcí rozhodne, kam půjde duše dál. Projeví se to na úrovni vědomí v okamžiku odchodu z těla. Vstoupí do sekretu pohlavních buněk rodičů a výsledná kombinace vědomí obou dvou v okamžiku plození odpovídá té jeho. A můžou to být lidé, nebo třeba i čolci. Lidé, kteří odcházejí pod vlivem intoxikace v ohromné nevědomosti, se téměř s jistotou vtělí do těl zvířecího druhu a níž. Bez ohledu na jejich předchozí slávu či materiální vymoženky.

Výsledná karma se pak projevuje na kráse, bohatství či inteligenci. Přičemž ne nutně dovede každý s dobrou karmou naložit správně. Jak zmiňuje Šríla Prabhupáda při popisu osvobození synů pokladníka polobohů, často se vlivem nadstandardních hmotných podmínek potomci bohatých a aristokratických

Vědomí Krišny se šíří po celém světě jako požár

rodin mohou zvrhnout v darebáky, kteří přinášejí svým příbuzným jen zkázu. A naopak, někdy mohou vnější nepříznivé okolnosti dovést člověka k pokornému rozpoložení mysli, kdy je připraven naslouchat světcům s napjatou pozorností. Význačným příkladem je například jeden z nejvýznamnějších kazatelů vědomí Krišny Nárada Muni.

Co nejrychleji odtud pryč

Dobrá, nebo špatná karma – stejně ani jedno není zdrojem konečného osvobození. Všechno materiální štěstí i neštěstí jednoho dne stejně skončí. A co potom dál? Jak se přestat točit v kruhu? Jak přeseknout nekonečný koloběh rození a smrti?

Začne-li si člověk konečně klást podobné otázky, Krišna mu pošle odpověď. V knize Šríly Prabhupády, kterou mu dříve či později podá nějaký oddaný, nebo která se mu nějak jinak dostane do cesty. Je-li žák připraven, učitel se objeví. Prabhupáda vyzýval své stoupence, ať se díky poznání z jeho knih snaží dostat se z tohoto hmotného světa plného utrpení a nebezpečí hrozícího na každém kroku co nejdříve a ať se snaží vzít co nejvíce ostatních lidí s sebou.

Základ je věnovat co nejvíce svého času a energie zpívání svatého jména a čtení vaišnavské filozofie.

Na základě toho pak jednat správným způsobem, nezaplétat se s podružnostmi a milostí duchovního mistra a ostatních svatých osob přetnout ztotožňování se s tělem, ve kterém se zrovna nalézají. A když díky tomu všemu konečně pochopí, kdo jsou, kdo je Bůh a jaký je mezi nimi vztah, můžou se vydat se na tu jedinou správnou cestu, ze které už není návratu. Domů! 🙏

Pokora a vyhledávání chyb

Naše falešné ego nám brání vidět své vlastní chyby. Díky němu je nám zatěžko si svoje nedostatky přiznat, a proto místo abychom zkoumali sami sebe, vidíme tyto chyby na ostatních. Šríla Bhaktisiddhánta Sarasvatí Thákur řekl: „Protože já sám jsem prolezlý chybami, vidím chyby ostatních.“

Co vidím, to jsem!

V oblasti psychologie se říká, že pokud je na nějakém člověku něco, co vás doopravdy štve, je to obvykle proto, že přesně tutéž chybu sami máte. A to si většinou samozřejmě nepřiznáváme nebo odmítáme přijmout. Tohle je ale mocný způsob, jak sami sobě můžeme lépe porozumět.

Řekni: „Děkuji ti!“

Jeden výkonný kouč, který pracuje s velmi úspěšnými lidmi, je učí, aby byli otevření vůči zpětné vazbě. Říká jim, že když se jim zpětné vazby dostává, nesmí používat slova „ale“, „ne“ a „nicméně“. Měli by říct prostě jen „děkuji“!

Oddaný versus démon

Pokročilí vaišnavové si jsou vědomi své temné stránky nebo chyb, kdežto démoni mají sklony je přehlížet nebo zmenšovat.

Pokora znamená realita, realita našich vlastních nedostatků a selhání. Pýcha nás vůči nim oslepuje. Čím větší pokrok oddaný dělá, tím víc se cítí nekvalifikovaný pro službu Krišnovi. Nikdy není pyšný na to, čeho dosáhl.

Jak můžu nevidět chyby?

Inteligentní osoby obvykle rozpoznají, když je „kazatel namyšlený“ nebo „chrám špatně vedený“ a tak dál. Jak oddaný nahlíží na špatné věci? Vždycky máme možnost zvolit si svůj přístup – buďto můžeme kritizovat, nebo se rozhodneme situaci zlepšit. Pokud se přistihneme při vyhledávání chyb, měli bychom si vzpomenout „co vidím, to jsem“!

Potlačování vám ubírá životní energii

Vyhledávání chyb může být i v podstatě nevinné, jako když jste prostě rozrušení jednáním druhého a komentujete ho. Může ale také být výsledkem závidivosti nebo žárlivosti, jako když žárlíme na něčí úspěch a chceme dotyčného shodit tím, že jeho úspěch znevážíme. To se může stát, když nejsme schopni tolerovat úspěch osoby, kterou máme neradi.

Když na tobě najdu chybu a ta mi pomůže vyhnout se řešení svých vlastních chyb, získám z toho jakési zvrácené potěšení. Ale i když si svoje chyby nepřiznávám, ony mě přesto ovlivňují. Často pak musíme vynaložit ohromné množství energie, abychom je mohli ignorovat nebo skrývat před ostatními.

Cenné klenoty

Pokud někdo poukazuje na vaši chybu, dává vám tak drahocenný klenot. Když ale zpětnou vazbu nepřijmete z pozitivní perspektivy, pak tento drahokam zahazujete. Ten, kdo vás kritizuje, je ve sku-

tečnosti váš přítel, a ten, kdo vás vychvaluje, nepřítel.

Je povinností gurua upozorňovat vás na vaše chyby.

Nevzdávejte se svého vaišnavského chování

Když je oddaný z něčeho nařčen, třeba i neprávem, přijímá to prostě jako Krišnúv aranžmán ve svém životě. Navíc když jsme žalobci sympatičtí, odebírá to z celé situace spoustu negativitu. Pokud jsme pokorní, dotkne se to srdce druhých a jejich přístup se změní.

Ať už narazíme na jakékoliv těžkosti, měli bychom přinejmenším alespoň neopouštět naše vaišnavské chování a vlastnosti. 🙏

CHEESECAKE

S MARINOVANOU REBARBOROU A KARAMELOVÝM CHIPSEM

Recept poskytl
bhakta Petr Malý

KORPUS:

- 100 g cukru moučka
- 200 g změkklého másla
- 300 g hladké mouky
- 1 pl bílého jogurtu

Vypracujte hladké, vláčné těsto, zabalte ho do fólie a nechte pár hodin odpočinout v lednici. Potom ho vmačkejte do vymazané formy v rovnoměrné tenké vrstvě, vidličkou propíchejte na více místech a upečte v předehřáté troubě cca 10 minut při 175 °C. Po vyjmutí nechte vychladnout.

KRÉM:

- 250 g ricotty
- 500 g tučného tvarohu
- 250 ml smetany na šlehání
- 120 g cukru krystal
- vanilkový lusk nebo vanilkový cukr
- rostlinná želatina Agar
- šťáva z jedné limetky nebo citrónu

Tvaroh a ricottu vyšlehejte s cukrem, vanilkou a šťávou z citrónu a zlehka propojte s vyšlehanou smetanou do jemného krému, do kterého přidejte uvařenou želatinu dle návodu...

REBARBORA:

(Kalkulace na 1 porci koláče. Je nutno vynásobit počtem kousků koláče.)

- 30 g rebarbory
- 16 g cukru

Rebarboru nakrájejte na menší kousky a povařte spolu s cukrem a ovocnou šťávou, nejlépe jahodovým džusem, do změknutí, ale pozor, aby se nerozvařila. Rebarboru z nálevu vycedte, dejte na chvíli stranou a nálev na sporáku dále zredukujte tak, aby zhoustl, a po vychladnutí do něj vložte zpět rebarboru.

KARAMELOVÁ OZDOBA:

Směs Flomix, kterou si můžete objednat přes internet, v tenké vrstvě rovnoměrně rozprostřete na plech s pečicím papírem – který jste na plech přilepili trochou oleje, aby v troubě nelétal – a pečte na 180 °C (bez horkovzduchu) 3 až 5 minut, dokud karamelový plát nebude zlatý. Nechte vychladnout a poté nalámejte na kousky. Pokud neseženete směs Flomix, tak si můžete ozdoby udělat sami přímo z karamelu.

V rendlíku si rozehejte cukr na světlý karamel a přidejte do něj pár lžic smetany a míchejte, dokud se vše nerozpustí a nevznikne hladká, hustší omáčka, kterou pomocí lžice naneste na pečicí papír v různých tvarech a po vychladnutí sundejte z papíru, a máte ozdoby, které vám vydrží v uzavřené nádobě i několik týdnů.

SPOJENÍ:

Z lednice vyndejte formu s tuhým korpusem a přidejte navrch krém a opět vraťte na pár hodin vychladit do lednice.

A JE TU ZÁVĚR!

Na talíř dejte trochu šťávy z rebarbory, položte kus koláče a ten ozdobte rebarborou a ozdobou z karamelu.

Nyní už jen stačí nabídnout s láskou a úctou Šrí Krišnovi.
Hare Krišna!